

bb 65. becsicska sándor

tr-lm la

1968. január 11.

a papiripari vállalat országos szakszervezeti tanácsának titkára az szvsz vegyipari nemzetközi szövetsége papiripari állandó bizottságának ülésére csütörtökön berlinbe utazott./mti/

21.20/ju
fr

- v é g e -

-46-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1968. január 12.

bb 1. a gyermekgondozási segély eredménye : csökken a táppénzes anyák száma, kevesebb a beteg gyermek

i ni/gg-ju sr la

1968. január 12.

eredményekről, tervekről számolnak be a kerületi tanácsok legújabb jelentései.

a gyermekgondozási segély kedvező hatását tükrözi a xvi. kerületi adatokat összesítő részletes statisztika. a múlt év és a megelőző esztendő számaikat összehasonlítva kiderült, hogy míg 1966 második félévében 13.800 munkanapra utaltak ki táppénzt a dolgozó anyáknak, addig ez az arány a múlt év hasonló időszakában körülbelül hatezerre csökkent. a gyermeküket otthon gondozó édesanyák lelkiismeretességét dicséri, hogy körülbelül hasonló mértékű csökkenést mutat az egy évnél nem idősebb kisdetek megbetegedési statisztikája is. 1966 második félévében ugyanis az ilyen koru gyermekeknél több mint hétezer esetben volt szükség orvosi beavatkozásra, a tavalyi második félélesztendőben viszont csak körülbelül 3500 alkalommal.

az 1. kerületben a felsőbb szervek támogatásával megvalósuló fejlesztésekről, felújításokról készült jelentés. a tervek szerint az idén folytatódik a palota helyreállítása; a vári közvilágításra több mint ötmillió forintot költenek, s valószínűleg megkezdődik a vári uthálózat rekonstrukciója is.

/folyt. köv./
fr

-1-

bb 1. / a gyermekgondozási ... 1. folyt. /-ju

a távfűtő gerincvezeték tovább épült a krisztina köruton és a várban. folytatják a tárnok utcai általános iskola építését, valamint a viziváros 1. kerületben elterülő részének rekonstrukcióját. a részletes rendezési terv egyébként az itteni lakókörzetben kétféle új családi otthon építését irányozza elő.

a kerületi ingatlankezelő vállalat összesen 200 bérle-
mény teljes felújítását tervezi 1968-ban. /mti/

--

bb 2. háromezer darabból álló érem- és jelvénygyűjtemény

a vid /fm gö-ju ká la

1968. január 12.

gyermekkora óta gyűjt érmeket és jelvényeket szabó sándor, a pilisszentkereszti vertesz üdülő gondnoka. bár több-ezer darabos gyűjteménye a második világháború idején elveszett, 1959-ben újra kezdte a gyűjtést, s azóta csaknem háromezer érem és jelvény került a birtokába. gyűjteményében több ritkaság, így az európai tudományos egyesületek becsületrendje, a „sona többé fasizmust”, kiállításra meissenai porcelánból készült, ernst thälmann ábrázoló relief, a világháború miatt elmaradt 1940-es tokiói olimpiai játékok szervező bizottságának jelvénye, rákóczi pénze, egy ezüst poltura található. szabó sándort jól ismerik a hazai gyűjtők, akik közül többen rendszeres kapcsolatot tartanak, tervezik, hogy külföldi gyűjtőkkel is érintkezésbe lépjen, mert csere útján szeretné kiegészíteni értékes gyűjteményét. /mti/

--

-2-

bb 3. / a népmeséktől a kvantumelméletig - gazdag anyaggal jeletkezik az akadémiai kiadó az első negyedévben

i ms/lk-ju sr la

1968. január 12.

az akadémiai kiadó első negyedévi tervét tudományos kiadótól elvárható igényességgel alakította ki. a változatos együttesben a tudomány művelőin kívül a művelt közönség egyre szélesedő rétegei is sok érdekességet találnak. a régi magyar prózai emlékek című új sorozat első kötete egy xvii. század eleji magyar utazó, szepsi csombor márton összes műveit tartalmazza. a kötet gerince csombor utinaplója, amelyben eleven stílusban ad képet több éves európai utjáról.

a népmesék úde világába vezet az új magyar népköltési gyűjtemény 13. kötete, amely ami lajos, a nagy szamoszegi mesemondó páratlan repertoárjának egy részét nyújtja át az olvasónak. a szép anyagnak egyik érdekessége, hogy maga a mesemondó haláláig hitt a mesevilágban, a sárkányok, az arannyal vont égbolt, az üveghegy és eyebek létében. társadalomtudományi tanulmány varga lajos a magyar egyetemi hallgatók életfelfogása című munkája, amely értékes adatokat szolgáltat a nemzeti karakter tudományos igényű meghatározásához.

a természettudományos szakirodalomban két kiemelkedő tudósunk is jelentkezik, szerényen bevezetésnek jelzett, valójában azonban a problémák mélyére hatoló munkával. gombás pál akadémikus kisdí dáviddal közösen írt könyve, bevezetés a hullámmechanikába és alkalmazásaival ismerteti meg az olvasót. ernst jenő akadémikus bevezetés a biofizikába címmel széleskörű áttekintést nyújt a biofizika és a biokémia világáról, az anyag szerkezetétől a fotoszintézisen és a fehérjeszintézisen, valamint a radiobiofizikán át az információ-elmélet és a kibernetika biológia alkalmazásáig.

dr. barta ottó a világra hozott csipőficam és korai konzervatív kezelése című könyvében azokat a megelőző módszereket ismerteti, amelyekkel vas megyében, ezen a betegség szempontjából veszélyeztetett területen harmadára sikerült csökkenteni a baj előfordulását.

/ folyt. köv. /

-3-

bb 3. /a népmeséktől ... 1. folyt./-lm

nagyszabású vállalkozás az oxford-londoni pergamon press-szel közös kiadásban készülő angol nyelvű information hungary című, több mint ezer oldalas mű, melynek főszerkesztője erdei ferenc akadémikus. kiváló szakemberek közreműködésével 49 tanulmányban ad sokoldalú képet hazánkról. előreláthatóan magyar nyelven is kiadható. ikos károly egykötetes kislexikona ugyancsak ezer oldal körüli terjedelemben nem kevesebb mint 23 000 címszóban ad tájékoztatást, közte számos olyan új adatot is, amely még egyetlen más lexikonban sem található. az új magyar lexikon utánnomásának 4. kötete jelenik meg.

a gazdag anyagból nem lehet említés nélkül hagyni az ady, arany, jókai, juhász gyula és mikszáth sorozat új köteteit, lőrincze lajos „nyelvőrészen”, című munkáját, amely a népszerű édes anyanyelvünk méltó folytatása, valamint, hogy az első negyedévben megjelenő eszperantó, francia, holland, szerb-horvát és cseh szótárakon kívül a kiadó lakó györgy akadémikus szerkesztésében svéd-magyar kéziszótár megjelentetését is tervezi./mti/

bb 4. bunbury, hello, dolly - bemutatók az operettben

1 pr/j-lm sr

1968. január 12.

februárban két új darabbal jelentkeznek a fővárosi operettszínház. bemutatják oscar wilde híres komédiáját, a bunbury-t, amelyhez petrovics emil irt zenét. a darab már többször szerepelt - különböző fordításokban - magyar színpadokon. az operettszínház mostani „zenés”, felújítását az eredeti, hevesi sándor féle fordítás alapján rendezi adám ottó. az előadásnak két érdekessége lesz: az operettszínház énekes színészei - honthy hanna, rátonyi róbert, lehoczky zsuzsa és galambos ercsi - ezuttal egy háromnegyedrészt prózai műben lépnek közönség elé, s a bemutatót nem a nagymező utcai színházban, hanem az ódry-színpadon tartják. meg-egyezés született ugyanis a „színpadtulajdonos”, főiskola és az operett között, hogy alkalmanként - havonta ötször-hatszor - ott tarthatják előadásukat az „operettek”,

másik új premierdarabjuk, a „hello, dolly”, című musical hosszú évek óta sikerdarabja a broadway-nek. jerry herman zenéjére karinthy ferenc fordításában esendülnek fel a dalok, a darabot vámos lászló rendezi. a táncjelenetek koreográfiáit a hosszú külföldi turnékról hazatért bogár richard tervezte, a főbb szerepekben psota irént, feleki kamillt, kovács ibit és benkő pétert láthatja viszont a közönség./mti/

- 4 -

bb 5. gyógykezelik a gyulai erkel-fát

a vid szf/fné-ju ká la

1968. január 12.

a gyulai erkel-fát, amelynek árnyékában a bank-bánt komponálta annakidején a halhatatlan zeneszerző, az erdészeti szakemberek több mint 160 évesre becsülik. a nevezetesen juhárfa a gyulai kertészeti vállalat gondozásában évről évre szépen kibővül. a múlt nyáron azonban vihar tépázta a védetté nyilvánított fát és lombkoronájának egyharmada elpusztult. az öreg juhár nehezen viseli a sebeket. a gyulai kertészeti vállalat szakemberei a téli nyugalmi időt gyógykezelésre használják fel. a lombkorona megmaradt kétharmadát megtisztítják. a száraz gallyakat lemetszik, a tavasz első napjaiban az odvas részeket cementhabarccsal tömik be./mti/

bb 8. második századbéli római szoba a tatabányai múzeumban

a vid fm/sk-ju ká la

1968. január 12.

európai viszonylatban is ritka kiállításra készülnek a tatabányai kuny domonkos múzeumban. bemutatnak egy mennyezettel ellátott római szobát, amelynek fő értéke az a ritka lelet, amelyre szőnygen, az egykori nagy római város, brigetio területén bukkantak. a második századból származó freskók egy előkelő magán-épület falait díszítették, és hozzájuk hasonlót eddig csak olaszországban találtak. a ház a háborús károk következtében a második században pusztult el. a tatabányai múzeum munkatársai a sok ezer darabnyi töredéket osztályozták, válogatták, s így alakult ki a tizenegy képmező, amelyek mitológiai jeleneteket, mondabeli nőket ábrázolnak. az értékes festményeket megtisztításuk, restaurálásuk után most műanyagból készült, könnyen hordozható, úgynevezett vendégfalakra rakják.

a római szobát még az idén megnyitják az érdeklődők előtt./mti/

- 5 -

bb 6. „a pokol nyolcadik köre,, „öné a színpad,, - ujdonságok az egyetemi színpad műsorán

1 fe/lk-lm sr

1968. január 12.

az egyetemi színpad - amely az idén ünnepelte sikereiben gazdag pályafutásának 10. évfordulóját - a szezon második felében ujdonságokkal örvendeztetni a közönséget. Keményi Lilinek, az opera- és dalművészet mesterének január 14-i előadóján babits, ady, shakespeare, radnóti, brecht, sartré megzenésített verseit hallhatja a közönség. az év első hónapjában kétszer kerül színre halász péter „a pokol nyolcadik köre,, című oratóriumi játéka, az universitas együttes tolmácsolásában. a darabot március 24-én pármában is bemutatják az egyetemi színházak fesztiválján.

a februári műsortervből különösen két művészi produkció ígér jelentős eseményt. 19-én a horizont-ban az élő irodalmi folyóirat műsorában „elevenedik meg,, a színpadon albée „állatkerti történet,, című darabja, amely a modern színjátszás kérdéseit feszegeti alkotásában. rendezője szirtes tamás, végzős főiskolai hallgató. az öné a színpad,, című „szabálytalan,, műsorban február 24-én írók, művészek, színészek, közéleti személyiségek találkoznak a színpadon. helyet kap benne örkényi istván több egyperces novellája, villámjelenete.

gyöngyösi imre „barokk passio,, című irodalmi oratóriumának premierjét március 16-ra tervezik. ez a mű az 1967-es dráma-pályázaton dicséretben részesült. a darab érdekessége, hogy 40 férfi szereplőt állít színpadra mezei éva rendező. a tavaszi hónapokban surányi ibolya szerkesztésében több irodalmi estet rendeznek az egyetemi színpadon. a közelmúltban elhunyt három író, költő, kassák, aprily, füst milán legszebb alkotásai hangzanak el. illyés gyula, weöres sándor és benjámín lászló irodalmi estjén maguk a szerzők is megjelennek./mti/

bb 7. szentendrei kert a nemesborzovai templom haranglábja

vid fm/sk-lm ká

1968. január 12.

a szentendrei szabadtéri muzeumba viszik a nemesborzovai templom haranglábját. a 300 évvel ezelőtt épült „ferde torony,, külön érdekessége, hogy tetején a kakas mellett megmaradt a félhold is./mti/

- 6 -

bb 9. ítélet a gödöllői összelütközés ügyében

1 bc/tr-lm sr

1968. január 12.

a pestvidéki járásbíróóság ítéletet hirdetett a gödöllői határában július 8-án bekövetkezett súlyos kimenetelű közlekedési baleset ügyében. szalay sándor, 27 éves gépkocsivezető a szállítási vállalati teherautót vezette csórról nagyréde irányába. gödöllői határában az uttest szélét állt a kiskőrösi egyesítő ktsz tehergépkocsija, amelyet ketten javítottak. szalay ezért áttért az uttest baloldali részére, majd egy pillanatra elaludt, s amikor felpillantott, a jobb oldalon vele szemben jövő autóbustól már csak 15-20 méter választotta el. hirtelen jobbra irányította gépkocsiját, azonban így sem sikerült a két jármű között elhaladnia. halálra gázolta a teherautót javító két férfit. a gázolással egyidejűleg szalay gépkocsijának hátsó része az autóbusz elejének ütdött, majd az a betonkorlátnak ütközött, s azt kitörve az utmenti lejtőn legurult. az autóbusz vezetője és három utas súlyosan, 25 utas pedig könnyebben megsérült. az autóbuszban és a tehergépkocsikban keletkezett kár mintegy 150 000 forint.

a bíróság szalay sándort háromévi szabadságvesztésre ítélte és három évre eltiltotta a gépjárművezetéstől. ítéletében többek között figyelembe vette büntetlen előéletét, s hogy a kihelyezésen nem biztosítottak neki szállást és így a vezetés előtt nem tudta megfelelően kipihenni magát./mti/

-.-

bb 10. csonttollu madarak érkeztek egerbe

a vid-fm/tné-lm ká

1968. január 12.

ritka, érdekes „vendégek,, érkeztek a kemény téli időjárással egerbe: a városi népkertben és környékén csonttollu madarak vertek tanyát. az eger patak népkerti szakaszán, a melegvizű strand környékén csoportosan fürödnek. a csonttollu madarak európa, ázsia és amerika sarkköri tájain honosak, de a megfigyelések szerint az utóbbi években minden télen felbukkannak néhány napra eger környékén is. mostani megjelenésük a szokásosnál később történt és számuk is kevesebb./mti/

-.-

-7-

bb. 11. körzetesítik a budapesti gimnáziumokat és közgazdasági szak-
középiskolákat - igazgatók és oktatási osztályvezetők ta-
nácskozása az iskoláztatási feladatokról

t vt/tm/sr/gy/La

1968. január 12.

a fővárosi tanács horváth mihály téri gyakorló iskolájá-
ban tanácskozást rendeztek a budapesti középiskolák igazga-
tóinak, valamint a kerületi tanácsok oktatási osztályvezetői-
nek. az értekezlet napirendjén az 1968-1969-es tanév iskoláz-
tatási munkájával kapcsolatos feladatok szerepeltek. mezei
gyula, a fővárosi tanács oktatási osztályának vezetője tájé-
koztatójában bejelentette; a fővárosi tanácsnál olyan döntés
született, hogy a gimnáziumokat, valamint a közgazdasági szak-
középiskolák általános ügyviteli osztályait körzetesítik. ez
szükséges, mert budapest középiskolái ellátottsága nem egyen-
letes. a döntésnél abból indultak ki, hogy a főváros bármely
kerületében lakó gyermekeknek joguk van a továbbtanulásra. a
jogok realizálását azonban az aránytalanságok akadályozták.
ennek bizonyítására megemlítette, hogy például az 1. kerület-
ben az általános iskolát végző 8.-osok 71,3 százalékának
van helye a kerület gimnáziumaiban, az 5. kerületben ez az ar-
ány 54,7 százalék, a 8.-ban 33,6 százalék. ugyanakkor a 20.
kerületben már csak 13,5, a 9.-ben 12,2, a 7.-ben 11,9 szá-
zalékát tudják felvenni gimnáziumba az általános iskolából
kikerülő gyerekeknek.

az 1968-69-es tanévtől érvénybe lépő körzetesítés mó-
dot nyújt arra, hogy a középiskolákkal rosszabbul ellátott
kerületekben lakó gyerekeket felvegyék a jobban ellátott kerü-
letek iskoláiba.

a továbbiakban az oktatási osztály vezetője közölte, hogy
a fővárosban nyolc körzet lesz. az elsőbe tartozik az 5., a 18.,
a 19. kerület, a másodikba a 9., a 20., a 21., a harmadikba a
4., a 6., a 13., a negyedikbe az 1., a 11., a 22., az ötödikbe a
2., a 3., a 12., a hatodikba a 7., és a 8., a hetedikbe a 14., a
15., a 16., a nyolcadik körzetbe pedig a 10. és a 17. kerület.
valamennyi körzetben biztosítják nyelvi és természettudományos
szakosított tantervű osztályok működését. indokolt szülői kérés
alapján körzetesített középiskolába felvehető körzeten kívüli
tanuló is, például ha a jelentkező testvére már abba a középisko-
lába jár.

/folyt. köv./

8.09/11

fe

- 8 -

bb. 11. / körzetesítik.... 1. folyt./ gy

a tájékoztatóból kitűnt, hogy a budapesti általános is-
kolákban végző valamennyi tanuló számára helyet tudnak bizto-
sítani vagy középiskolában, vagy szakmunkástanuló intézetekben,
vagy gép- és gyorsíró iskolában. a gimnáziumok első osztályaiba
8 600, a tanácsok irányítása alatt álló szakközépiskolákba 5 740,
a szaktárcákhoz tartozó szakközépiskolákba 2 400, ipari és me-
zőgazdasági technikumba 1 600 gyereket vesznek fel. középis-
kolákba budapesten összesen 18 340 diák kerülhet, s azzal szá-
molnak, hogy közülük mintegy 2 500 pest megyei lesz. a szakmun-
kástanuló intézetekben 23 000 fiatal felvételére van mód, a gép-
és gyorsíró iskolákban csaknem 2 000-en tanulhatnak tovább.

hangsúlyozta végül az előadó, hogy a felvétellel kapcsolatos
döntés kizárólag az igazgató hatásköre. a döntésnél alapvető szem-
pont, hogy a felvételre jelentkező összes körülményeit tartsák
szem előtt. az oktatási osztályok fontos feladata, hogy folyama-
tosan ellenőrizzék a felvételek lebonyolítását, segítsék az igaz-
gatót a helyes, igazságos döntés meghozatalában./mti/

..

bb. 12. csehszlovák műszaki hét és ipari kiállítás budapesten

i tz/gg/ie/gy/La

1968. január 12.

csehszlovák műszaki hetet és ehhez kapcsolódóan cseh-
szlovák ipari kiállítást rendeznek január 22- és 27 között
budapesten, a technika házában.

a műszaki hetet a műszaki és természettudományi egye-
sületek szövetsége és a magyar kereskedelmi kamara, illetve
a csehszlovák tudományos műszaki társaság, a csehszlovák
kereskedelmi kamara és a rapid külkereskedelmi vállalat
rendezi. részt vállalt a szervezésben a mtesz 14 tagegyesüle-
te, valamint csehszlovák részről 12 külkereskedelmi vállalat,
számos tröszt és egyesülés.

a műszaki héten a csehszlovák szakemberek 58 gyártmány-
ismertető és technológiai tárgyú szakelőadását tartanak, a
kiállításon pedig a csehszlovák ipar korszerű termékeit mutat-
ják be. kedden, 23-án műszaki filmekkel adnak képet a cseh-
szlovák ipar termékeiről, műszereiről, berendezéseiről és
gyártástechnológiáiról./mti/

..

8.10/11

fe

- 9 -

bb. 13. a pálinka beváltási ára emelkedett, a forgalmi adó csökkent, a fogyasztói ár változatlan - rendelet a szeszadóról

1 sl/gg/le/gy/La

1968. január 12.

a pénzügyminiszter rendeletet adott ki a szesz adóról és jövedéki ellenőrzéséről. az új jogszabály összefügg azzal a kormányrendelettel, amely a szesz előállításának és forgalmának számos kötöttségét megszüntette.

a rendelkezések értelmében január elsején megszűnt a magyar likőripari vállalat felvásárlási monopóliumhelyzete, a vállalat nem gyakorolhat többé hatósági funkciókat. a verseny tehát a pálinkafőzés és értékesítés területén is szabadon érvényesülhet. a szeszfőzési engedélyeket decentralizáltan a járási tanácsok adják ki. a szeszfőzők saját, vagy vásárolt nyersanyagból főzött pálinkájukat viszonteladóknak közvetlenül értékesíthetik, a földművesszövetkezeti szeszfőzőkben feles alapon főzött pálinkából az állami részt a szövetkezeti áru- és anyagellátó vállalat értékesíti.

a magyar likőripari vállalat továbbra is beváltja a szeszt mégpedig rögzített áron. ha a szeszfőzők más vevőknek adnak el árut, bizonyos felső határ alatt az árban az eladó és a vevő szabadon megállapodhat. a beváltási árak egyébként emelkedtek a régihez képest, ugyanakkor a forgalmiadó csökkent, tehát a mezőgazdasági üzemeknek kifizetődőbb a pálinkafőzés. a fogyasztói ár - mint maximált ár - változatlan marad.

egy hektoliterfok /például 2 liter 50 fokos/ pálinka adója 80 forint. a feles alapon pálinkát főzést termelők a kifőzött pálinka felének visszahagyásával tesznek eleget adófizetési kötelezettségüknek, a megkapott pálinkáért 80 forint helyett 10 forint adót fizetnek hektoliterfokként, azaz - 50 fokos pálinka esetében - literenként 5 forintot. mindkét főzési mód esetén hektoliterfokként 15, vagyis literenként 7,50 forint bérfőzési díj jár maximálisan a szeszfőzőknek, ennél azonban kevesebbet is kérhet.

a pálinka minőségének javítását szolgálja, hogy kötelezően le kell választani az elő- és utópárlatot és azt ipari célra gyűjtik össze. aki pálinkát főz, saját részét finompálinkában kapja, az elő- és utópárlatot teljes egészében a visszamaradó állami részhez, az úgynevezett adópálinkához kell számítani.

/folyt. köv./

8.15/11

ide

- 10 -

bb. 13. / a pálinka beváltási.... 1. folyt./ gy

az engedély nélküli pálinkafőzés, a házi főzés változatlanul tilos. ezt egészségügyi okok is indokolják, mert a magánháztartásokban a kezdetleges főzőkészülékekkel előállított pálinka az egészségre ártalmas anyagokat is tartalmaz.

a szesz termelését és értékesítését a vám- és pénzügyőrség ellenőrzi. az ellenőrzés szabályai egyszerűbbek lettek, de változatlanul hatékonyak.

a szesz termeléséről és forgalmazásáról a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium rövidesen megjelenő rendelete is intézkedik./mti/

..

bb. 16. színész-penzió debrecenben

vid-fm/tné/ká/gy/La

1968. január 12.

debrecenben a városi tanács a csokonai színház mellett 37 lakásos színész-penziót épített. az épületben azok a fiatal színészek kapnak lakást, akik más városokból kerülnek debrecenbe. az építkezést tavasszal kezdik./mti/

..

bb. 17. több mint ezer lakást kapcsolnak be az idén a gázszolgáltatásba miskolcon

vid-szf/lk/ká/gy/La

1968. január 12.

miskolcon a földgáz bevezetése óta megkétszereződött a gázfogyasztók száma és megközelíti a tízennyegyzret. miskolc a tavalyi 35 millió köbméteres felhasználással budapest után a legnagyobb gázfogyasztó város. az idén további több mint ezer lakást kapcsolnak be a gázszolgáltatásba, zömében az új lakótelepeken./mti/

..

8.20/11

- 11 -

bb. 14. „késletetett, tejszállítás, soronkívüli tankautó-járatok a megnövekedett igényeket is zavartalanul kielégíti a fővárosi tejipar

i kf/kf/1e/gy/La

1968. január 12.

kétszeresen nehéz feladat hárul ezekben a napokban a fővárosi tejiparára. a budapest és vidéke tejipari vállalat dolgozóinak komoly megterhelést jelent a kemény hideg idő, amely azonban - erőfeszítéseiket dicséri - eddig nem okozott fennakadást a fővárosi tejjelállításában, annak ellenére, hogy a tej és a tejtermékek iránti igény megnövekedett.

az új esztendő első tíz napjában - bár a tej ára nem változott - napi 50 000 literrel nőtt a tejfogyasztás a fővárosban. ezenkívül 20 százalékkal több kakaót, 29 százalékkal több joghurtot szállítanak naponta a boltok megrendelésére. a vajforgalom 10 nap alatt 3 vagonnal növekedett. a szokásosnál kétszer több - 16 vagon -, sajt került ez alatt az idő alatt a boltokba, a mennyiség egy részét azonban az üzletek raktárkészleteik feltöltésére rendelték.

a tartós hideg - bár a máv is komoly erőfeszítéseket tesz, például a tejiparral való együttműködése - elsősorban a vasúti szállításban okoz nehézséget. egyebek között kistelek, bácsbokod, kiskunhalas, zalaegerszeg környékéről érkezik késve a tej. a 110 tartálykocsi „tejtése”, naponta kétszer annyi időt igényel, mint enyhébb napokon. a nagy hidegben ugyanis forró vízzel kell „megnyitni”, a befagyott csapokat, előmelegíteni, felolvasztani a megjegesedett tejszállítmányokat. a tej helyi szállításával különösebb probléma nincs. naponta 160 tejeskocsi viszont a rendkívüli téli menetrend szerint közlekedik. ez azt jelenti, hogy a palackos tejet - nehogy az utcai tárolás közben megfagyjon - nem az első hajnali két óráig, hanem a késleletetett, 4 órakor, fél ötkor induló járatok viszik az üzletekbe.

mivel a jelek szerint még néhány napig vendégünk lesz a hideg, a tejipari vállalat intézkedett a hétközi nagyobb igények zavartalan kielégítéséről. szombatra ugyanis 650 000 liter tejet - 100 000 literrel többet, mint hétköznapi napokon -, s ehhez hasonlóan több tejterméket „kér”, a főváros. a biztonságos ellátás érdekében a tartályvagonokon kívül rendkívüli tankautó-járatokkal is hoznak tejet a fővárosba./mti/

kk

.-.

- 12 -

8.25/11

bb. 15. Lenin és trockij szikratávirata olasz nyelvű röplapon
vid-fm/fné/ká/gy/La

1968. január 12.

érdekes dokumentummal gazdagodott a győri xantus jános múzeum. egy győri lakos - aki 1917-ben az olasz fronton teljesített szolgálatot - magával hozta és megőrizte annak az olasz nyelvű röpiratnak két példányát, amely Lenin és trockij békéről szóló szikratáviratának szövegét tartalmazza.

a béke-dekrétum rövidített szövegét tartalmazó szikratáviratot az osztrák-magyar közös hadsereg főparancsnoksága fogta. a cenzurázott szöveget akkor egyebek között a győri ujság is közölte. az olasz hadszíntéren 1917. október 24-én megindult osztrák-magyar-német támadás során áttörték az olasz frontot. a veszteségek hatására az olasz munkásosztály, parasztság, kispolgárság - és részben a közép-burzsoázia - körében is megerősödött a háborúellenes hangulat. a tömegek a háború befejezését követelték. az osztrák-magyar hadsereg főparancsnoksága - hogy fokozza győzelmi esélyeit - a szikratávirat szövegét olasz nyelvre fordíttatta és az olasz állások előtt szétszórtatta a békefelhívást tartalmazó röplapokat.

a nyomtatványon „trockij külügyi népbiztos”, és „ulianoff lenin, a népbiztosok tanácsa elnöke”, -nek neve szerepel.

a félévszázada őrzött ritka dokumentum egy példányát a jövőben a győri múzeum őrzi. dávid lajos, a múzeum igazgatója a szikratávirat szövegét tartalmazó röplap történetéről tanulmányt ír. ez megjelenik a múzeum évkönyvében, az arrabona ideai számában, amelyet megküldenek nyolc olasz múzeumnak is.
/mti/

.-.

bb. 18. több hordozható olajtűzelésű cserépkályha

a vid-szf/tné/ká/gy/La

1968. január 12.

évi tizezer cserépkályha gyártására alkalmas csarnok építéséhez fogtak az esztergomi kályhacsempegyárban. ebben készítik majd sorozatban a gyár legújabb termékét, a hordozható, olajtűzelésű cserépkályhát.

/folyt. köv./
9.00/gy

kk

- 13 -

bb. 18. / több hordozható... 1. folyt./ gy

az építkezéshez nagyobb összeget kölcsönöz a gyárnak az országos kőolaj- és gázipari tröszt, hogy mielőbb megkezdhesék a kályhák tömeges gyártását. az új tüzelő berendezés ugyanis nagyon keresett, mert rendkívül gazdaságosan működik. kevés olajat fogyaszt, mégis kétszer annyi hőt sugároz, mint az eddig gyártott szén-, vagy fatüzelésű hordozható cserépkályhák.

az első csarnok építését már június végére befejezik. ezt újabb csarnokok építése követi. több mint 30 millió forintot költenek az új üzemszervezetre. a tervek szerint 1970-től kezdve már évi 25 000-et készítenek a kisméretű, jó hőtároló képességű olajtüzelésű cserépkályhákból./mti/

..

bb. 19. motoros brigádok irtják az erdőt - 35 000 köbméter fát termelnek ki az idén a kiskörei vízlépcső területéről

a vid-fm/tné/ká/gy/La

1968. január 12.

a kiskörei vízlépcső leendő hatalmas víztározójának egy részét jelenleg ártéri erdőség borítja. a több mint 3 000 holdas tiszamenti erdő tekintélyes hányadát a szolnok megyei állami erdőgazdaság folyamatosan kitermeli. a kemény januári hidegben hat - motoros fűrészekkel felszerelt - brigád mintegy száz munkása dönti a hatalmas szálfákat. naponta 5-6 hold területről vágják ki a fákat, gallyaznak és tuskókiemelő gépekkel távolítják el a keményre fagyott földről a gyökeret.

az erdőgazdaság munkásai ebben az évben 35 000 köbméter fát készítenek elő hasznosításra, amelynek tekintélyes része értékes papírfa. a papíriparnak szánt terméket a helyszínen kérgezik és tisztított állapotban továbbítják. a kitermelt fát folyamatosan vagonirozzák, s ha az időjárás lehetővé teszi, tutajok tucatjait usztatják majd a tiszán./mti/

He

..

- 14 -

9.00/11

bb. 20. „megették,, egy töltésszakaszt a patkányok - kiirtják a veszedelmes kártevőket

b vid-fm/tné/ká/gy/La

1968. január 12.

súlyos kárt okoztak szeged árvédelmi töltésében a patkányok. a tiszta pályaudvar végénél levő gabonarakárban elszaporodott kártevők mintegy 300 méteres szakaszt elözönlöttek, s valósággal „megették,, a gátat.

az országos vízügyi főigazgatóság a szegedi józsef attila tudományegyetem állatrendszertani intézetéhez fordult, hogy vizsgálják ki, milyen rágcsálók szaporodtak el és tegyenek javaslatot a védekezésre. az intézet csizmázia györgyöt és dr. gál danielét bízta meg a feladattal. a minden részletre kiterjedő felderítő munkát befejezték és összegezték a tapasztalatokat. számtalan helyszíni vizsgálatot, mérést végeztek, irtási módszert próbáltak ki és fényképfelvételeket készítettek. mint kiderült, vándorpatkányok okozták a tetemes kárt: a gát-szakaszon 1 800 hatalmas üreget vájtak. a rágcsálók települ a töltés lábánál és koronájában helyezkedtek el, a kifejllett patkányok száma itt meghaladta az ezret. a patkányinvázió azért következett be, mert a rágcsálók a közeli gabonarakárban táplálkoztak, s onnan jártak inni a tiszára, a töltésben pedig fészkelő helyet furtak maguknak. a folyóhoz valóságos „patkányországutat,, tapostak ki.

a biológusok kidolgozták a védekezési módszert a veszedelmes kártevők ellen. javasolták az öreg gabonarakár átépítését: elsősorban a fapadlózat elbontását, a raktár kibetonozását. de legalább ennyire fontos az állandó és szervezett irtás különböző mérgező anyagokkal, hozzáértő szakember felügyeletével. a töltést a helyreállítás után is ellenőrizni kell, mert ha egy ilyen patkány-invázió nagymérvű áradással is párosul, katasztrófális helyzetet idézhet elő.

a biológiai védekezésre is tettek javaslatot. a patkányok félelmetes ellenfele a bagoly és a vörösvércse. ezek azonban fészkelőhely hiányában kezdenek kiszorulni az árterületről. ezért a tiszta mentén hasznos lenne a fiatal, újtelepítésű fák között öreg, odvas fűzfákat és nagy fehér nyárfákat is meghagyni, legalább félkilométerenként egyet bagolytanyának. az ártéri rágcsálók elszaporodását és sokszázezer forint kárt akadályozhatnának meg ilyen módon a hasznos madarak./mti/

He

..

- 15 -

9.10/11

bb. 22. megérkeztek az első külföldi jelentkezések az esztergomi nyári egyetemre

a vid-fm/tné/ká/gy/La

1968. január 12.

az idén nyitja meg negyedszer kapuit esztergomban az academia nova, a dunakanyar művészeti nyári egyeteme. tavaly a - kodály zoltán utmutatása alapján szervezett - „zenei nevelés magyarországon,„ című studium meghallgatására 16 országból érkeztek érdeklődők. az egyetem idei - és még további két éves - programjának központjában ugyancsak a magyar zenei nevelés áll. így most is főként zenepedagógusokat látnak vendégül.

kodály zeneoktatási módszere nemcsak Európában, hanem a tengerentúl is mind jobban tért hódít. tavaly japánból, kanadából, argentinából és az USA-ból is érkeztek hallgatók. az idei kurzusra is sokfelől érkeztek jelentkezések. kaliforniából például ötvenen kívánnak különrepülőgéppel jönni, de elküldték az első jelentkezési lapokat kanadából, Angliából, franciaországból és az NSZK-ból is.

az idén a hangszeres zenei neveléssel ismerkednek a hallgatók. az előadásokat a szakma legkiválóbb képviselői, főként a zeneművészeti főiskola tanárai tartják. a résztvevők el látogatnak a győri zeneiskolába, a székesfehérvári ének- és zenei tagozatu általános iskolába. képet kapnak a magyar zenepedagógia sokrétűségéről és az előadásokat követő módszertani foglalkozásokon kicserélhetik tapasztalataikat. ezeket a foglalkozásokat szőnyi erzsébet, erkel-dijas zeneszerző, a zeneművészeti főiskola tanszékvezető tanára, a nemzetközi zenei nevelési társaság igazgatósági tagja tartja.

a július közepén kezdődő kéthetes rendezvénysorozathoz kitűnő feltételeket biztosít korszerű felszerelésével a technika háza. a magyar nyelvű előadásokat a hallgatók összetételének megfelelően több nyelven tolmácsolják. a programot hangversenyek, bemutatók, szórakoztató összeállítások, muzeumlátogatások, kirándulások gazdagítják./mti/

9.15/e

- 16 -

bb. 21. tizenkét éves program az ormánsági mocsárvilág felszámolására

b vid-fm/tné/ká/gy/La

1968. január 12.

az ormánság elvizesedése, elmocsarasodása az utóbbi évtizedekben olyan nagymértékű volt, hogy ma már gátjává vált a mezőgazdaság fejlődésének. amíg hazánk ismertebb mocsaras tájainak - az ecsedi-lápnak és a hanságnak - a lecsapolása hovatovább befejeződik, ezen a dráva-menti területen eddig ugyiszólván semmi előrehaladás nem történt. most a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium határozatot hozott; meg kell kezdeni az ormánságnak és környékének vízrendezését. a hatalmas program a dráva mentén - a baranya megyei beremend és a somogy megyei darány között - körülbelül 1 100 négyzetkilométernyi területet érint. a terv szerint 1980-ig készül el a munka. a számításoknak megfelelően körülbelül 400 millió forintba kerül a vízrendezés. ennek során 20 millió köbméter földet kell megmozgatni, tehát jóval többet, mint például a keleti főcsatorna építése közben. a területet tíz - nagyjából egyenlő nagyságu - öblözetre osztották és ezek lecsapolása egymásután történik majd.

a vízügyi tervező vállalat szakemberei már elkészítették az első három öblözet rendezési tervét. a dél-dunántúli vízügyi igazgatóságot megbízták a dráva-menti terület vízfolyásainak - a pécsi-víz, a fekete-víz, az almás-patak és a tapolca-patak - újjáépítésével. az állam 18 ormánsági falu határát - ahol a legsúlyosabb a helyzet - kiemelt területté nyilvánította és az itt gazdálkodó termelőszövetkezeteket teljes anyagi támogatásban részesíti a vízrendezési munkák végrehajtásában. a dráva-menti vízfolyások felújítására és a mocsaras területek lecsapolására az idén több mint 40 millió forintot költenek./mti/

bb. 23. ritka földfémek kémiai elemzése debrecenben

a vid-szf/tné/ká/gy/La

1968. január 12.

a debreceni kossuth Lajos tudományegyetem szervesen és analitikai kémiai intézetének egyik helyiségében befejeződött a szovjet gyártmányu spektrográf beépítése és szerelése. ez az első ilyen típusu automata gép hazánkban. fémek gyorsanalízisére használják, s előzetes programozásra működik. a spektrográf 36 csatornás és így 36 ötvözet elemzésére alkalmas. egy ötvözet teljes elemzését két és fél perc alatt végzi el. a szervesen és analitikai kémiai intézet a spektrográffal megkezdte a ritka fémföldek kémiai elemzését. ezenkívül oktatási célra is használják, elsősorban ipari dolgozóknak adnak spektrometriai képzést./mti/

9.22/e

- 17 -

bb. 24. megváltozik a kukorica vetésszerkezet fejér megyében -
12 000 sertés hizlalásához elegendő többlettakarmány
adnak az egyszeres keresztezésű hibridek

a vid-ká/sk/gy/cz

1968. január 12.

az állattenyésztés - ezen belül a sertésenyésztés - fej-
lesztése az ország egyik legfontosabb kukoricatermő vidékén,
fejér megyében is szükségessé tette a takarmánybázis növelését,
az új, nagyobb hozamu kukoricafajták elterjesztését. a szak-
emberek - az évek óta folytatott kísérletek tapasztalatai a-
lapján módosították a megye kukorica vetésszerkezetét.

eszerint tavasszal főként korai érésű és középkorai éré-
sű hibrideket vetnek. a vetésterület 20 százalékán korai éré-
sű, 41 százalékán középkorai érésű, 34 százalékán pedig késői
érésű fajták kerülnek földbe. a takarmánybázis növelése érdeké-
ben a fejlettebb módszerekkel gazdálkodó termelőszövetkezetek az
idén először megpróbálkoznak az egyszeres keresztezésű hibridek
nagyüzemi termesztésével is. a tavalyi tapasztalatok alapján a
hazai fajták közül az mv. 530-as, mv. 590-es és mv. 620-as faj-
tákat részesítik előnyben.

a szakemberek sokat várnak az egyszeres keresztezésű hibri-
dektől. megfelelő agrotechnikai, nagyobb adagu műtrágya, s
magasabb főtármény esetén azok 15-20 százalékkal nagyobb termést
adnak, mint a kétszeres keresztezésű hibridek. a mezőgazdászok
számítása szerint a 10 300 hold többlettermése 12 000 sertés
hizlalására lesz elegendő. /mti/

..

bb. 25. thyristorral működő elektromos villanypásztor

a vid-szf/sk/ká/gy/la

1968. január 12.

korszerű félvezetővel, ugynevezett thyristorral működő
elektromos villanypásztor gyártását kezdte meg a karcagi ál-
talános szerelő ktsz. a szövetkezet korábbi terméke, a cson-
tos-féle villanypásztor bevált a mezőgazdasági nagyüzemekben,
ez adta az ötletet, hogy tovább korszerűsítsék. a karámmal
és automatikusan mozgatható oldallal felszerelt villanypász-
tor huzalozás helyett most nyomtatott áramkörrel készül.

/folyt. köv./

9.30/11

1039

- 18 -

bb. 25. /thyristorral működő... 1. folyt./ gy

a megszakító elektromos relét gyűszű nagyságu félvezető
thyristorral pótolják. ez az eddiginél biztonságosabbá te-
szi a berendezés működését. az új típusu villanypásztor kül-
alak_ra is tetszetősebb. az elektromos tartozékok házáit az
eddigl vaslemeze helyett alumínium öntvénydobozokkal helyette-
sitik, így praktikusabb a szállítása és nagyobb az időálló-
sága is. karámját és gördülő kocsijait alvállalkozóként a
kiskunlacházi gépjavító állomás gyártja.

az agrotárszt 300 új típusu villanypásztort rendelt a
szövetkezettől. az első százaz széria már készül. /mti/

..

bb. 27. „időzítve,, ellenek a juhok

a vid-szf/sk/ká/gy/la

1968. január 12.

bács megye híres juhtenyésztő gazdaságaiban, ahol jelen-
leg is több mint 350 000 birkát tartanak, a nyugati piac
igényeinek megfelelően az idén a szokottnál jóval korábban
nevelik a pecsenyének való gyenge bárányokat, hogy husvételre
vágásra érettek legyenek. tavaly szinte példátlan mennyiségű,
több mint 53 000 pecsenyebárányt vásároltak bács megyéből a
nyugati országok. erre az évre is kedvezőek a szállítási lehe-
tőségek. eddig több mint 210 kisbárány látott napvilágot, s a
továbbiakban is szinte „időzítve,, ellenek a juhok.

az április 6-ig exportra kerülő gyengebárányok kilójá-
ért egy forinttal többet kapnak a gazdaságok, az expressz
hizlalt juhokért pedig két forintos felárat fizet különként
a felvásárló vállalat.

a kiskunság juhászataiban az idén mintegy 150 000 sza-
porulattal számolnak. becslések szerint mintegy 90 000 -
100 000 bárányt, illetve hizlalt ürüt kínálnak majd eladásra.
/mti/

..

- 19 -

9.25/11

1037

bb. 26. negyvennégy milliárd forintos bővítés, fejlesztés a pécsi tanárképző főiskolán

a vid-fm/sk/ká/gy/la

1968. január 12.

pécsett, az új egyetemi negyed szomszédságában, a tanárképző főiskolán az idén nagyszabású bővítés, fejlesztés kezdődik a korszerűbb, magasabb színvonalú oktatás érdekében. a főiskola gyakorló területén elsőként az új mezőgazdasági tanszék épül fel, tágas előadótermekkel, megfelelő szertárral, előkészítővel, laboratóriumokkal. a gyakorló munka segítésére kisállattenyésztő telepet létesítenek, ahol baromfit, nyulat, galambot tenyésztenek, illetve ilyen irányú kísérleteket végeznek. a mezőgazdasági gépek számára gépszint emelnek. az ikola két- és félholdas szőlőjében prészáz és pince épül. ezt az első egységet már a jövő év őszén átadják rendeltetésének. egyidejűleg új szárnyal bővül a központi épület, amelyben három természettudományi szak kap ott-hont.

a program második szakaszában kerül sor az ének-zenei tanszék új épületének elkészítésére. kijelölésénél figyelemmel voltak arra, hogy távol essen a város, az utca zajától. többek között 14 gyakorlószoba, nagy előadóterem szolgálja az oktatást és tanulást. valamennyi helyiséget a legkorszerűbb akusztikai megoldásokkal alakítják ki. bővül a műszaki tanszék is. ezenkívül felújítják a régi épület belsőjét, s bevezetik a távfűtést.

a 44 millió forint értékű munka négy esztendő alatt valósul meg./ mti/

ll

..

9.40/11

- 20 -

10³g

bb. 28. kongresszusra készül a népfront - 4 500 bizottság több mint százezer tagját választják újjá - nagyszabású tanácskozássorozat a városokban és falvakban

1 di/tm/sr/gy/la

1968. január 12.

január 15-én a községi választási gyűlésekkel országsszerte megkezdődik a népfront területi szerveinek megújítását szolgáló esemény-sorozat. ezzel új szakaszhoz érkezik a hazafias népfront 4. kongresszusának előkészítése; a társadalom legkülönbözőbb rétegeinek képviselőitől százezrek kapcsolódnak be a mozgalom négyévi munkáját felölelő számvetésbe, az új tennivalók programjának kialakításába. szavuk dönt majd arról is, hogy a jövőben kik legyenek a helyi „vezérkarok”, tagjai.

december második felében és január első napjaiban az ország valamennyi megyéjében háromnapos tanácskozásokon vettek részt a népfront községi vezetői. meghallgatták és megvitatták a gazdaságirányítási rendszer reformjáról, a kongresszust megelőző időszak tennivalóiról szóló tájékoztatókat, valamint a nemzetközi helyzet és a magyar békemozgalom életének időszerű kérdéseivel foglalkozó beszámolókat. sokhelyütt más kérdések is helyet kaptak a napirenden. így például szó esett a szövetségi politika gyakorlati alkalmazásának mai tapasztalatairól és a szocialista nemzeti egység kibontakoztatásának, erősítésének további feladatairól.

a tanácskozásokkal egyidejűleg valamennyi népfront bizottság számba vette a legutóbbi kongresszus óta eltelt időszak eredményeit, tapasztalatait, felmérte tevékenységének erőnyeit és hiányosságait. a mérlegelés időszakában meghallgatták segítőtársaik és a közvélemény más szószólóinak észrevételeit, javaslatait is. a sokezernyi beszélgetés mozaikjából formálták teljessé, hitelessé a képet. ezzel egyébként a választási gyűlések fórumán elhangzó beszámolók alapjait is megvetették.

a községekben, ugyanakkor sok városban és járásban is befejezték a bizottságok újjáválasztásának előkészítését. a mozgalom különböző szintű vezetői baráti beszélgetésekre hívták meg a négy évvel ezelőtt megalakított testületek tagjait.

/folyt. köv./

ll

10.00/gy

- 21 -

10³g

bb. 28. / kongresszusra készül.... 1. folyt./ gy

értékelték eddigi tevékenységüket, s megkérdezték tőlük, a jövőben is futja-e erejükből arra, hogy a népfront életének helyi irányítóiként vállaljanak részt a közösség szolgálatából. azt is felmérték, hogy kik azok, akik az elmúlt években adósak maradtak önként vállalt kötelezettségeik teljesítésével. ezenkívül megbeszéléseket folytattak a társadalmi és tömegszervezetek, a termelőszövetkezetek, a tanácsok vezetőivel és a lakosság különböző rétegeinek képviselőivel arról, hogy kiket látnának szívesen a bizottságokban. így alakították ki az előzetes jelölt-listákat, amelyeket a választási gyűlések résztvevői elé terjesztenek kiegészítésre, illetve jóváhagyásra. általában arra törekedtek, hogy az újjászülető testületek hiven tükrözzék a környék társadalmát, s megfelelően képviseljék az ifjúságot, illetve a nőket is.

gondos munkával állították össze a választási gyűlések menetrendjét is. ezeken 4 500 bizottság több mint százezer tagját választják majd újjá. olyan időpontot kerestek minden esemény számára, amely jól megfelel a lakosság élet- és munkarendjének. erre annál is inkább szükség volt, mert az előzetes kialakított tervek alapján csak az a választási gyűlés hozhat határozatot és töltheti be hivatását, amelyen a résztvevők száma többszöröse a megválasztásra kerülő bizottságának.

a helyi választási gyűlések sorozata február 29-án zárul, majd március 20-ig rendezik meg a megyei küldöttértekezleteket, s ezzel a mozgalom életének valamennyi területén befejeződik az irányító szervek újjáalakítása./mti/

bb. 29. elutazott a svéd szövetkezeti küldöttség

j/gy/cz

1968. január 12.

az a svéd küldöttség, amely gunnar etzlernek, a svéd szövetkezetek országos tanácsa elnökének vezetésével néhány napig hazánkban tartózkodott, csütörtökön hazautazott stockholmba. a delegáció tárgyalásokat folytatott szövetkezeti és más gazdasági vezetőkkel a társadalmi és gazdasági kapcsolatok továbbfejlesztéséről. a vendégeket szirmai jenő, a szövetség elnöke bucsúztatta a ferihegyi repülőtéren./mti/

10.00/e

- 22 -

1039

bb. 30. népművelők konferenciája

t tf/tr/gy/cz

1968. január 12.

elméleti-művelődéspolitikai konferencián tanácskoztak pénteken a fővárosban a népművelés vezető beosztású szakemberei. a magyar néphadsereg váci utcai központi klubjában rendezett esemény programjában először nyers rezsonnek, az mszmp központi bizottsága titkárának „a gazdaság-irányítás új rendszere bevezetésének fő kérdései, várható társadalmi hatása és az ezzel összefüggő feladatok, című tájékoztatója hangzott el, majd dr. nagy sándor, a művelődésügyi minisztérium pénzügyi és ellenőrzési főosztályának vezetője tartott referátumot „az új gazdaság-irányítási rendszer alapelvei és követelményei a kulturális ágazatokban, címmel.

a referátumokat sokrétű, elemző vita követte./mti/

bb. 31. a Lottó e heti nyerőszámai

tné/gy/cz

1968. január 12.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság tájékoztatása szerint bicskén a járási művelődési otthonban megtartott Lottósorsoláson a második játékhéten a következő számokat húzták ki:

/mti/ 13, 24, 27, 30, 69.

bb. 34. elfogták a dunaujvárosi abc-áruház betörőit

i fe/lk/gy/cz

1968. január 12.

vakmerő betörőket tett ártalmatlanná a dunaujvárosi rendőrség. szilágyi zoltán 19 éves és h. györgy 17 éves foglalkozás nélküli, büntetett előéletű dunaujvárosi lakosok csütörtökre virradó éjszaka felfeszítették az abc-áruház bejárati rácsát, behatoltak az üzletbe és a pénztárban elhelyezett pénzt magukhoz vették. azonban nem sikerült azzal megszökniük, a szolgálatot teljesítő rendőr a betörőket tettenérte és elfogta. a rendőrség mindkettőt őrizetbe vette./mti/

1139

- 23 -

bb. 37. több mint ezer léket tisztítanak a hortobágyi tavakon

b vid fm/sk/ká/il/cz

1968. január 12.

a hortobágyon hótakaró alatt pihen az ősgyep, jégpáncél alatt „telelnek”, a halak, védett helyen vannak a szarvasmarhák, juhok, lovak. ennek ellenére megfeszített munkát végeznek a pusztaiak. a minusz 15-18 fok hidegben a halastavakon dolgoznak a lékelő brigádok és nádaratók. jelenleg 4000 holdnyi tóterületet borít jég, s eddig több mint 1000 léket nyitottak a halászok, amelyeket állandóan „tisztítani” kell, hogy biztosítsák a tavak levegőztetését. a nádaratók célja 300 000 kéve nád begyűjtése. már 80 000 kévényt learattak. a pusztán négy ménes húzódtott fedél alá, de a hideg és hó ellenére minden nap „egészségügyi járatásra”, mennek a szabadba.

a juhászat téli eseménye az elletés: 24 000 kisbárányt várnak a pusztán, s eddig több mint 2000 született. a hortobágy téli munkájához tartozik a vadrezervátum vadjainak etetése. a pusztán minden részén rendszeresen ellátják eleséggel, takarmánnyal az etetőket. a vadászok azt tapasztalják, hogy az idén rendkívül kevés a nyul a hortobágyon. a szakemberek szerint ennek oka az, hogy tavasszal a csapadékos időjárás miatt aránylag nagy volt az elhullási százalék./mti/

--

bb. 38. szabadban fürdenek hajduszoboszlón

vid fm/sk/ká/il/cz

1968. január 12.

a hajduszoboszlói gyógyfürdő a leghidegebb napokban is „telt házzal”, üzemel. a beutaltakon kívül elsősorban a környékről sokan keresik fel télen is a fürdőt. napok óta 14-16 fokot mutat kint a hőmérő higanyszála, mégis a szabadban fürdenek a vendégek. a fedett medencéből „alaguton”, usznak ki, a szabadba, ahol valóságos párafelhő ül a víz fölött, s ez teljesen védelmet nyújt a hideg ellen. a medence körül épített 100 új kabint a hőforrás vizével fűtik, s így kellemes meleg fogadja a vendégeket./mti/

--

12.55/11

- 26 -

14²⁸

Me

bb. 39. tíz nappal korábban véget ért a szezon a szolnoki cukorgyárban

a vid fm/tné/ká/il/cz

1968. január 12.

a szolnoki cukorgyárban pénteken az utolsó vagon répát is berakták a főzőüstökbe, s ezzel végéhez ért a cukorrépa-feldolgozási idény. a korszerűsített üzem körzetében átlagosan 200 mázsa fölött volt a termés hozam, így összesen 35 500 vagon cukorrépa-t dolgoztak fel. a termés cukortartalma néhány tizeddel meghaladta a tavalyi 16 százalékat.

az üzem szocialista brigádjai az egész szezonban zökkenőmentesen dolgoztak, még a kemény januári hidegben is naponta a tervezettnél 18 vagonnal több répát dolgoztak fel. a napi 250 vagonos terv túlteljesítése azt eredményezte, hogy tíz nappal hamarabb véget ért a gyártási szezon. az új cukor több mint fele már a kereskedelembe került, 2 000 vagon jóminőségű kristálycukor pedig a gyár raktárában vár elszállításra./mti/

--

bb. 40. agrárnapok a jászságban

vid fm/tné/ká/il/cz

1968. január 12.

a jászságban megkezdődtek a hagyományos téli agrárnapok. a közéletiszavideki és jászsági tsz-ek területi szövetsége, az agrártudományi egyesület helyi csoportja és a járási tanács rendezésében vitasorozatokon tárgyalják meg a mezőgazdasági termelés, az állattenyésztés és a gépesítés nagyüzemi problémáit. a 150. mezőgazdasági szakember első találkozóján a kukorica- és a cukorrépa-termelés komplex gépesítésének témája szerepelt napirenden. volt Imre, a mezőgazdasági gépkísérleti intézet tudományos osztályvezetője bejelentette, hogy nemzetközi összefogást teremtettek csehszlovákiával, jugoszláviával és az ndk-val, hogy a két fő növénytermelésének gépesítését mielőbb megoldják.

az agrárnapok következő rendezvényén a sertésitenyésztés speciális gondjait és problémáit vitatják meg, s foglalkoznak az új gazdasági mechanizmus alkalmazásának gyakorlati kérdéseivel./mti/

--

13.00/11

- 27 -

14³²

Me

bb. 41. időjárásjelentés

11/gg

1968. január 12.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken 13 órakor:

szeles, hideg idő

az atlanti óceán fölött hosszú ideje tartó déli lég-áramlás nagy tömegű meleg levegőt szállít Izlandon át az északi sarkvidék irányába. ennek ellensúlyozásaként viszont szárazföldünkön át északi széllel szokatlanul hideg légtömeg vonul dél felé. a hideg levegő első hulláma már az Atlasz hegységen át kelte és behatolt Észak-Afrika sivatagi területeire. a szakadatlan északi szél révén újabb kemény hideg érkezése várható.

hazánkban csütörtökön folytatódott a szokatlanul kemény, hideg idő. elsősorban az északi hegyvidéken, ahol egész napon át felhős, párás, helyenként ködös volt az idő, a hőmérséklet napközben sem emelkedett mínusz 14- mínusz 15 fok fölé, máshol általában mínusz 8- mínusz 13 fokot ért el. a déli megyékben pedig a néhányórás napsütés következtében mínusz 5- mínusz 7, sőt Sopron vidékén a helyi fön-szél miatt mínusz 2 fokot is mértek. péntek reggelre mínusz 10 és mínusz 22 fok közötti lehülések fordultak elő. a reggel 7 óráig terjedő 24 óra alatt szeged, mezőhegyes környékén és az északi megyékben kisebb havazást, hószállingózást észleltek. a síkvidék és hegyvidék hóviszonyaiban lényeges változás nem történt. pénteken délelőtt változóan felhős, hideg idő volt, egy-két helyen szállingózott a hó, gyötrött és pápán zuzmarás köd volt, ott mínusz 16 - mínusz 17 fokot mértek. máshol a hőmérséklet 11 órakor általában mínusz 6- mínusz 13 fok között váltakozott.

Budapestén csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke mínusz 10,1 fok volt, 9,1 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor Budapestén a hőmérséklet mínusz 8 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 753 milliméter, alig változik.

várható időjárás szombat estig: a kemény hideg folytatódik. felhőátvonulások, több helyen futó havazás, kisebb hózápor. megerősödő, helyenként átmenetileg viharos északnyugati, majd északi, északkeleti szél. néhány helyen hófúvás.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 10- mínusz 15 fok között, helyenként kevéssel mínusz 15 fok alatt. Legmagasabb nappali hőmérséklet Szombaton: mínusz 7- mínusz 12 fok között.

a Duna vizállása pénteken délelőtt Budapestnél 218 centiméter.

/mti

--

13.30/11

- 28 -

14.30

bb. 42. bravuros éjszakai villamos távvezeték javítás 23 fokos hidegben

a vid szf/sk/ká/il/cz

1968. január 12.

nehéz éjszakájuk volt csütörtökön az országos villamostávvezeték vállalat sőtörri dolgozóinak. a délutáni órákban üzemi zavar keletkezett az Ajka-sőtör közötti 120 kilovoltos feszültségű villamos energia vezetéken. a hiba megszüntetése sürgős volt, mert az egész környék energiaellátását megbénító nagyobb üzemi zavar veszélye fenyegetett. a szerelők azonban csak az esti órákban kezdhettek munkához, mert ekkor tudta átvenni a környék energiaellátását a Jugoszláviai távvezeték, amely a magyar-jugoszláv energiacsere-egyezmény értelmében üzemi zavar esetén áramot szállít Jugoszláviából Zala megyének és környékének.

a sőtörri szerelők este 9 órakor kezdték meg a hiba elhárítását. sötétben, mínusz 23 fokos hidegben dolgoztak és bravuros munkával, éjjel 12 órára kicserélték az elszakadt szigetelő láncot, amely a zavart okozta./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

sl/j/il/cz

1968. január 12.

ma bb 13 -as számú hírünk: „a pálinka beváltási ára...”, második bekezdésének 3-4. sorát a következőképpen kérjük javítani: a verseny tehát a pálinkafőzés és értékesítés területén is megfellelően árvényesülhet./mti/

--

14.05/11

- 29 -

14.30

14.30

bb 43. ülést tartott a szakszervezetek budapesti tanácsa

tné-ju zs cz

1968. január 12.

a szakszervezetek budapesti tanácsa pénteki ülésén megtárgyalta az 1968. évi gazdasági munkát segítő szakszervezeti feladatokat, megvitatták és elfogadták az 1967 második félévben végzett munkáról szóló beszámolót, valamint az 1968. évi költségvetést és munkatervet, jóváhagyták továbbá a fővárosi tanács és a szakszervezetek budapesti tanácsa együttműködésének továbbfejlesztésére vonatkozó előterjesztést. /mti/

bb 44. a kpvd sz a Leltári felelősséggel kapcsolatos kormányrendeletéről

1 kf/kf-ju ie cz

1968. január 12.

a minisztertanács legutóbbi ülésén egyebek között szabályozta a kereskedelmi és a vendéglátóipari dolgozók Leltárihiányért való felelősségét, ezzel kapcsolatban a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetének elnökségén az mti munkatársának elmondották, hogy a kormányhatározat a kereskedelem évtizedes problémáját oldotta meg.

az anyagi felelősség eddigi rendszere 1952-óta - csupán kisebb, lényegtelen módosításokkal, - volt érvényben. hiányosságait jelzi, hogy a fogyasztói érdekvédelemről a közelmúltban hozott belkereskedelmi miniszteri rendelettel ellentétes irányban hatott. a kpvd sz elnöksége évek óta szorgalmazta a Leltári felelősség szükséges változtatását, amit a szakszervezet 30. kongresszusa határozatba is foglalt. ennek szellemében dolgozta ki az elnökség a belkereskedelmi minisztériummal egyetértésben azt a javaslat-tervezetet, amit most a kormány elfogadott.

a régi jogszabály szerint a kereskedelmi, a vendéglátóipari egységek vezetői és dolgozói egyetemlegesen, ~~szakszervezet~~ vétlenségül esetén is - kétféle formában - egyhavi keresetük erejéig feleltek a Leltárihiányért

/ folyt. köv. /

15.15/ju

-30-

KG 16. sz

bb 44. / a kpvd sz... 1. folyt. /-ju

a 10 személynél kisebb létszámú üzletekben a kollektív felelősség - a vezető és a dolgozók együttes felelősségére - érvényesült, az ennél nagyobb üzletekben pedig csak a vezetőkre és a helyettesekre hárult az anyagi felelősség - mindkét esetben egyhavi bér erejéig - az esetleges Leltárihiányért. a kollektív felelősségi rendszer mintegy 70 000 dolgozót, a vezetői felelősség 10 000 egységvezetőt és helyettes érintett. a teljes anyagi felelősség - amely a szabadkasszás üzletekben továbbra is érvényesül -, mintegy 26 000 dolgozóra hárul.

a kormányrendelet - amely az új gazdasági mechanizmus elvei és bevezetése alapján vált lehetővé és egyben szükségessé - módot nyújt arra, hogy a társadalmi tulajdon védelmével együtt hatékonyabban érvényesüljön a fogyasztók és a kereskedelmi dolgozók érdekeinek a védelme is. megszűnt a dolgozók rendes havi munkabérért terhelő vétlen felelősség, és e helyett az új gazdasági mechanizmus adta lehetőségeket felhasználva a nyereségrészesedés révén teszik érdekeltté a vezetőt és a dolgozót a Leltárihiányok elkerülésében. a bolti dolgozók - és a vezetők - tehát továbbra is felelősek a társadalmi tulajdon védelméért, de ez nem hat rájuk olyan nyomásztóan, mintha a munkabéruket veszélyeztetné az esetleges hiány, nem kényszerülnek arra, hogy mindenáron, eleve „ megelőzzék „ a Leltárihiányt, akár a fogyasztók tudatos megkárosításával is.

a kpvd sz elnöksége szerint a minisztertanács rendelete egyrészt a kereskedelem érintett, több mint 100 000 dolgozójának régi sérelmét orvosolta, másrészt hozzájárul ahhoz, hogy az eladók és a fogyasztók között a lehető legmegfelelőbb kapcsolat, az üzletekben a kulturált kereskedelemhez szükséges légkör alakuljon ki. /mti/

bb 45. bővítik a zöldtakarmány-liszt gyártását - sikeres „ próbaexport „ - javuló fehérjemertleg

i cs/tné-ju ie cz

1968. január 12.

az állami gazdaságokban szerzett évtizedes jó tapasztalatok alapján idén a szanyi dózsa és a baksai ezüstkalász termelőszövetkezet is bekapcsolódik a zöldtakarmány-liszt gyártásba. a mezőnéki táncsics termelőszövetkezet ugyancsak tervbe vette egy takarmány-liszt készítő üzem építését.

/ folyt. köv. /

15.15/lm

- 31 -

KG 16. sz

bb 45. /bővítik a ... 1. folyt./-lm

az összes lezárt legutóbbi időben 22 állami gazdaság 43 000 tonna zöldtakarmány-lisztet készített. ebből 33 000 tonna került a hazai takarmánykeverő ipar üzemibe tápkészítésre, több mint 9 000 tonnát az állami gazdaságok tehenészetei használnak fel. most első ízben kaptak engedélyt, hogy a bő készletekből 500 tonnányit „próbaexportra”, küldjenek a nyugati országokba, olyan feltétellel, hogy az exportáló gazdaságok cserébe - a külkereskedelmi szervek közvetítésével - a kivitt takarmányliszt fehérjeértékének megfelelő egyéb fehérjét kapjanak importból. az így vásárolt szójadarával és halliszttal a gazdaságok bővíthetik fehérjetakarmányválasztékukat, s a rendelkezésre álló állati fehérje nagyobb hatékonysága révén még gazdaságosabban takarmányozhatnak, sőt az előnyös csere - az export-, illetve import-takarmányok árkülönbsége folytán - számottevő külön bevételt is jelent.

mivel 1968-ban a zöldtakarmány-liszt iránti belföldi igény egyaránt tovább növekszik, fokozatosan bővítik a gyártást. a tervek szerint 1969 végére az eddigi 22 állami gazdaságon kívül még 28 állami gazdaságban és számos termelőszövetkezetben építenek zöldtakarmány-liszt készítő üzemot, így lényegesen javítják majd az állat-tartás régóta szűkös takarmánymérlegét./mti/

--

bb 46. óvjuk, tápláljuk a hasznos vadféléket - a magyar vadászok országos szövetségének felhívása

1 cs/tné-lm ie

1968. január 12.

a szokatlanul tartós, szigorú hideg és a helyenkint nagy havazások következtében nehéz helyzetbe került hazánk méltán híres és nagy népgazdasági értéket képviselő apró-, illetve nagyvad állománya: a vastag hótakaró számos vidéken hozzáférhetetlenné tette természetes táplálékukat. ezért ebben a kritikus időszakban sürgősen segítségükre kell sietni. a magyar vadászok országos szövetsége felhív minden vadászt és vadórt: gondoskodják az etető rendszeres feltöltéséről és szükség szerint az etetőkhöz vezető utak, csapások töretéséről, illetve tisztogatásáról. a vadásztársaságok, hivatásos vadászok, vadgazdák figyeljék különös gonddal az etető környékét és az ugynevezett vadjárásokat, nehogy a legyengült és ilyenkor kevésbé óvatos, sokszor a lakott helyekre is bemerészkedő hasznos vad a ragadozók vagy orvvadászok áldozatául essék./mti/

--

15.40/lm

- 32 -

10/12 16 12

bb 47. naponta 400 kilométernyi alumínium huzalt gyártanak inotán - megkezdte az üzemszerű termelést a durva huzalmű

b vid szf/sk-ju ká cz

1968. január 12.

az inotai alumíniumkohóban pénteken megkezdte az üzemszerű termelést a népi demokratikus országok sorrendben második nagyteljesítményű alumínium durva huzalműve. az ndk-beli hettstedtben felszerelt első ilyen berendezés után helyezték üzembe inotán az olasz-francia gyártmányú gépsort.

az inotai berendezést hat hónapi próba után vette át a kezelő szellemi testület, amelynek tagjai az ndk-ban sajátították el az irányításához szükséges ismereteket. a mindössze öt főnyi technikus gárdának nincs különösebb tennivalója, hiszen a gép teljesen automatikusan működik, a műszaki előírások, kezelési utasítások megtartására azonban nagy gonddal kell ügyelnie. a berendezés nagyon sokoldalú: elvégzi a folyékony alumínium öntését, majd egy másik gépegysége hengerli az anyagot, a harmadik pedig feltekercseli a kész huzalt. négyfajta méretű huzalt készítenek. a feldolgozó üzemek leginkább a 10 és a 12 milliméteres átmérőjű vezeték keresik. a berendezés 20 percenként készít el egy-egy könnyűfém tekercset, amely átlagosan 1500 kilogramm súlyú. egy-egy tekercsen 10 kilométernyi anyag fér fel, ami azt jelenti, hogy az inotai durva huzalmű a teljes kapacitással naponta 400 kilométernyi durvahuzalt készít.

a most már üzemszerűen működő berendezés a tavalyi próba időszakhoz képest kétszerre több anyagot állít elő. több mint 10.000 tonna durvahuzal kerül az idén inotáról a hazai kábelgyárakba. /mti/

Tugyan

--

bb 49. jégvitorlások a balatonon

a vid fm/tné-ju ká cz

1968. január 12.

a 25-30 centiméteres vastagságot is elérő balatoni jégpáncél már könnyen elbirja a kétszemélyes jégvitorlásokat, amelyek a viharos időjárás elcsitulása után az idén először ismét kifuthattak a tóra.

/ folyt. köv./

16.--/szb

-33-

16 28

bb 49. jégvitorlások ... 1. folyt. /-ju

a szezonnyitó partmenti turát balatonfüreden tartották meg, ahol ennek a téli kedvtelésnek már hagyománya van. a jégvitorlások először végighaladnak a part mellett és utasaik megállapították: a jégmező teljesen összefüggő, nagyobb rianások egyelőre nem bontják meg a fehér páncélt. beljebb azonban, a tó közepe felé már korántsem ilyen sima a tükör, ami arra mutat, hogy a tó viharos időben állt be, a partmenti hegyek itt már nem fogták fel a szelet. a kedvező jégen 60-80 kilométeres sebességgel futottak a szánok.

az idén is megrendezik az idegenforgalmi érdekességet jelentő, nagymultu versenyeket balatonfüreden. ezenkívül a tó nagyobb üdülőközpontjaiban is tartanak jégvitorlás bemutatókat.
/mti/

..

bb 51. fehér Lajos látogatása a magyar néphadsereg egyik alakulatánál

tm-ju ká cz

1968. január 12.

fehér Lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese pénteken meglátogatta a magyar néphadsereg egyik alakulatát. utjára elkísérte oláh István vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes. érkezése után a vendéget bérczes Emil vezérőrnagy tájékoztatta. a tájékoztatón részt vettek a megyei és városi párt- és állami szervek vezetői, a magyar néphadsereg több vezetője és az alakulat magasabb beosztású tisztjei. ezt követően fehér Lajos katonagyűlésen tájékoztatta a katonákat időszerű kül- és belpolitikai kérdésekről.

délután a minisztertanács elnökhelyettese megtekintette a Laktanyát, elbeszélgetett a katonákkal és parancsnokaikkal.
/mti/

..

16.10/szb

-34-

Me 16.12

bb 48. tíznyolc évvel ezelőtt alakult meg az ország legnagyobb közös gazdasága - a nádudvari vörös csillag tsz

o vid/fm/sk/s ká cz

1968. január 12.

a nádudvari vörös csillag termelőszövetkezetben gondosan őrzik azt a történelmi nevezetességű dokumentumkötetet, amely a szövetkezet első közgyűléseinek jegyzőkönyveit tartalmazza. a bekötött könyv borítólapjának belső oldalán levő viaszpecsét széttörédezett, szövege már olvashatatlan, a hitelesítés szövege azonban igen. 400 számozott lappal kimondta a dokumentum érvényességét, a 400 oldalból 239-et kézzel irtak s az első oldalak az alakuló közgyűlés jegyzőkönyvét tartalmazzák.

1950. január 12-én - 18 esztendővel ezelőtt - határoztak úgy: megalakítják a nádudvari vörös csillag termelőszövetkezetet. tizenkilenc család 140 hold földet vitt be a közösbe, ez volt az összes vagyonuk, s ezen tette meg az első lépéseket az ország legnagyobb közös gazdasága. egy irka lap oldalnyi felsorolást sem tett ki akkor a vagyon, amelynek értéke a mostani zárszámadáskor 175 millió forint, nemcsak a hajdusági, hanem az ország távoli gazdaságai is gazdag tapasztalatokat szereztek a vörös csillag tsz-ben. kezdettől fogva szilárd vezetés kialakítására törekedtek. az elnök több mint másfél évtizede vezeti a gazdaságot, de vannak brigádvezetők is, akik 15-17 éve látják el fontos megbízatásukat. a „nádudvari módszer”, megteremtette a növénytermesztők anyagi érdekelttségét és magasabb átlagokat hozott.

ma több mint 15.000 hold szántón gazdálkodik a vörös csillag tsz, csaknem 2500 tag keresi itt kenyerét. állatállományuk 2200 szarvasmarha, 13.000 juh, 6000 sertés, 40.000 tojótyúk. saját építőbrigádjuk száznál több kisebb-nagyobb létesítményt készített el. nemcsak a terület növekedett, hanem a nagyüzemi gazdálkodás eredményeként a legtöbb növény termésátlaga két-háromszorosára emelkedett a hortobágy környéki, szikekkel tarkított területen./mti/

..

16.20/ju

Me 17.12

-35-

bb 50. tízmilliós bevétel hagymából a makói uttörő tsz-ben

a vid szf/tné-ju ká cz

1968. január 12.

pénteken tartotta zárszámadó közgyűlését - csongrádban elsőnek - a makói uttörő termelőszövetkezet. bíró sándor, a tsz elnöke sikeres évről számolt be: a jégvizkárok és a belvizkárok ellenére a legtöbb növényféléből jó termést takarítottak be. a legtöbb hasznat a vöröshagyma hozta: 640 holdon 105 mázsás hozamot értek el. a hagyma bruttó bevétele meghaladja a tízmillió forintot. búzatermelésből is jelesre vizsgázott a nagymás gazdaság: 1600 holdon 20 mázsa volt a kenyérgabona átlagtermése. a tagság szorgalmát dicséri, hogy egy dolgozó tagra 328 munkaegység jut átlagosan. a munkaegység értéke meghaladja az 54 forintot. a múlt évhez képest 400 forinttal emelkedett az egy holdra jutó árbevétel, amely most már eléri a 5800 forintot.

a szövetkezet tavaly nagy lépést tett előre a gépesítésben. három kukorica betakarító gépet, öt gabonakombájt, egy burgonyaszedő berendezést, három traktort és hat pótkocsit vásárolt. a gépek elhelyezésére négy szint építettek, 1,200.000 forint beruházással. /mtl/

--

bb 53. a mozdonyvezető és a forgalmista idézte elő a vasuti szerencsétlenséget felsőzsolcán

t fe/tné-ju sr cz

1968. január 12.

a felsőzsolcai vasuti állomáson - mint azt az mti már jelentette - egy villanymozdony összeütközött egy személyvonattal. a szerencsétlenségnél egy ember életét veszítette, három súlyosan, tizenketten könnyebben megsérültek. az ügyben megindított vizsgálat megállapítása szerint ifju holló páál 30 éves mozdonyvezető és havas jános 35 éves forgalmista nem tartotta be a biztonsági szabályokat és ez idézte elő az összeütközést. a rendőrség mindkettőt előzetes letartóztatásba helyezte és a vizsgálatot folytatja. /mtl/

--

16.25/szb

-36-

17.15

bb 52. diesel-mozdonyok vontatják a személy és gyorsvonatokat a balaton déli partján - tájékoztató a MÁV múltévi munkájáról és idei terveiről

t nbj/tr-lm ie

1968. január 12.

Lindner József, a MÁV vezérigazgatóhelyettese pénteken sajtótájékoztatón ismertette a MÁV múltévi eredményeit, gondjait és az idei feladatokat.

a MÁV 1967-ben - a becsült adatok szerint - 418 millió utast szállított, kevesebbet a tervezettnél. a bevétel mégis nőtt, mert növekedett az átlagos utazási távolság. a személyszállító vonatok utazási sebessége is, - ha csak nagyon minimálisan is - de nőtt. a vonatok 96.7 százaléka közlekedett menetrendszerűen, s ez jobb, mint az 1966 arány. a munkásszállítást gyorsította napi 58 szerelvényvel 502 személyvonat indítása. közkedvelt lett a tó-kaj-expressz. a keleti pályaudvar átépítése miatt több szerelvényt kellett a Józsefvárosi pályaudvarra irányítani. a vasut úgy tervezte, hogy 230 négytengelyű személykocsit vásárol, ebből ötvenet a Győri Vagonygyártól rendelt meg. a Győri Vagonygyár azonban egyetlen egyet sem adott át az év végéig. a Dunakeszi járműjavító a nála megrendelt 180 négytengelyes vasuti személykocsit a meghatározott időre a forgalom rendelkezésére bocsátotta.

1967-ben 115.6 millió tonna árut továbbított a MÁV. kedvezően alakult az áruszállítási bevétel, bár csökkent a szállítandó szénmennyiség. nehézséget okozott a rakodásban mutatkozó nagy ingadozás. az év első felében a vártnál kevesebb volt a szállítani való, az év második felében pedig szinte megrohmozták a vállalatok a MÁV-ot termékeik, áruik továbbításáért. különösen az őszi hónapokban akadtak nehézségek. a hét hét napjából csak öt napon át sikerült kihasználni a vasutnál a szállítási kapacitást. villamosította a MÁV a Nyíregyházi-Záhonyi vonalat, s így Hegyeshalom-Záhony között már villanymozdonyok vontatják a szerelvényeket, s Budapestet és Moszkvát is villamosított vasutvonal köti össze. a terveknek megfelelően halad a szolnoki állomás rekonstrukciója, a Rákos-Ujszász vonal felújítása. az év végére elkészül a székesfehérvári diesel-javító műhely. a múlt évben 350 kilométer hosszú vágányt korszerűsített a MÁV, százharminckilenc hidat épített át teljesen vagy részben, s 3 363 vagonot szerzett be.

/folyt.köv./

16.30/ju

-37-

17.15

17.15

bb 52. /diesel-mozdonyok ... 1. folyt./-Lm

az idén - a számítások szerint - 419 millió utast kell szállítani a MÁV-nak. az elgondolások szerint változások lesznek a nemzetközi forgalom menetrendszerében. a kétféle ki nem használt „balaton-jadran expressz”, és a budapest-rijeka-i gyorsvonat helyett budapest keleti pályaudvar-dombóvár-gyékényes-rijeka között nemzetközi gyorsvonatpár közlekedik. ezzel a vonattal továbbítják egész éven át a moszkva-róma, illetve a budapest-róma, nyári időnyben a budapest-split, valamint a varsó-zágráb, prága-rijeka közötti közvetlen kocsikat. a budapest-velence kocsijarat megszűnik, mert az új budapest-róma közvetlen összeköttetés miatt erre már nem lesz szükség. a „pannonia expressz”, mentesítésére prága-sturovo-budapest-kelebia-burgasz, illetve várna között felváltva közlekedtetett tranzit gyorsvonatpár megszűnik. helyette új gyorsvonat közlekedik prágából - komárom-budapest-keleti pályaudvar - kelebián át burgaszba és vissza. a sturovoi határátkelőhely és a szobi vasútvonal mentesítésére az új menetrend szerint a budapest-nyugati pályaudvar-pozsony közötti gyorsvonatok közlekedtetését megszünteti a vasút, s a nemzetközi utasforgalmat komáromon át bonyolítja le. a nyári fődényben a „saxonia” gyorsvonatpár budapest keleti pályaudvaron át meghosszabbítva keszthelyig és vissza közlekedik. ezzel az intézkedéssel a német demokratikus köztársaságból és csehszlovákiából érkező turisták lényegesen kedvezőbb utazási lehetőséget kapnak.

tovább javul a vasúti személyforgalom belföldön is. a jelenleg budapest keleti pályaudvar-miskolc-sátoraljaujhely között közlekedő „lillafüred expressz”, az új menetrendben sátoraljaujhely helyett nyiregyháziig jár és a villamosvontatású új gyorsvonatpár menetideje mintegy 30 perccel rövidebb lesz a jelenleginél. budapest-nyugati pályaudvar-szeged között hétközben valamennyi gyors- és távolsági személyvonatot diesel mozdony vontat. a dieselmentesítéssel a menetidőt tíz-harminc perccel sikerül megrövidíteni. új közvetlen gyors motorvonat összeköttetést teremt a MÁV miskolc-nyiregyháza-debrecen-szolnok-cegléd utirányon szegedre. budapest-székesfehérvár-szombathely viszonylatban valamennyi gyors- és távolsági személyvonatot diesel-mozdony vontat, illetve motorvonatként indul. a budapest nyugati és hódmezővásárhely között közlekedő gyorsvonatot egyelőre makó-ujvárosig, majd a pálya korszerűsítése után makóig közlekedtetik. budapest és szeged, továbbá budapest és pécs között a tokaj expressz modern szerelvényéhez hasonló gyorsvonatot indítanak. ugyancsak diesel vagy motorvontatással járnak a balaton déli partján az egész éven át, s a nyári fődényben naponta közlekedő gyors- és távolsági személyvonatok. budapest keleti pályaudvar nehéz forgalmi helyzetének könnyítésére budapest józsefváros állomást bekapcsolják a rendszeres személyforgalomba.

/folyt.köv./

16.40/Lm

- 38 -

17.15

bb 52. /diesel-mozdonyok .. 2. folyt./-ju

a budapest-kunszentmiklós-tass-kelebia vonalon közlekedő valamennyi belföldi személyvonat józsefvárosról indul, illetve oda érkezik. a hétvégi távolsági munkásvonatok a nyugati és a keleti pályaudvar helyett zömében józsefvárosból indulnak, illetve oda érkeznek. a budapest nyugati pályaudvar-szolnok-mátészalka utirányon a gőzvontatású munkásvonatot megszüntetik. helyettes budapest-józsefváros-füzesabony-debrecen utirányon át mátészalkára új munkásvonatot indítanak. ez a vonatpár budapest-füzesabony között villamos vontatású lesz és a jelenleginél egy órával korábban érkezik mátészalkára. az új menetrendben az ingavonatok közlekedését több új vonatra, - így nyiregyháza - záhony-székesfehérvár-fonyód, székesfehérvár-alsóörs-táborfő, szentes-hódmezővásárhely, szentes-csongrád, szolnok-mezőtur, békéscsaba-kötegyán, békéscsaba-kötegyán-mozdonyhegyes, békéscsaba-orosháza között terjeszti ki.

Lindner József az 1968. évi áruszállítási feladatokról szólva elmondotta: várhatóan 117 millió tonna árut kell az idén továbbítani. a gazdaságirányítás új rendszerében is vonatkozik a fuvarozási kényszer a vasútra, viszont megszűnt a szállítások központi tervezése. a MÁV a fuvarozatókkal, feladókkal és átvevőkkel - a termelőkkel, felhasználókkal - áll szoros kapcsolatban. rendkívül fontos szerepük van a fuvarozás-szervezőknek.

a tehervonatok menetrendjének kialakításában is ki kell használni a villamos- és diesel-vontatás adta előnyöket. növelni kell a tehervonatok utazási sebességét. diesel-mozdonyok vontatják a tehervonatokat budapest-cegléd-szeged, székesfehérvár-nagykanizsa, komárom-dombóvár, illetőleg dunaujváros, valamint nagykanizsa-szombathely-nyirábrány-hidasnémeti, stb. vonalakon. a vasút tovább folytatja az úgynevezett törzshálózati vonal felújítását, szolnok állomás rekonstrukcióját, a rákos-ujszász-i vonal korszerűsítését, a budapest-nyugati pályaudvar-cegléd között a vonalak villamosítását. az elképzelések szerint 1968-ban 24, egyenként háromezer lóerős villanymozdonyt, 20 egyenként kétezer, 15 egyenként ezer és 5, egyenként hétszázötven lóerős diesel mozdonyt kíván beszerezni, továbbá 210 négytengelyű személykocsit és 2.500 különféle típusú teherkocsit. /mti/

16.50/0

- 39 -

17.40

bb 54. Így teletnek a legnagyobb vidéki állatkert lakói
a vid-szf/sk szb ká. 1968. január 12.

a legnagyobb vidéki állatkertben, a veszprémi vadasparkban, 20-30 centiméteres hó borítja az állatok hegyoldalba épült lakóhelyeit. az éjszakai hőmérséklet gyakran meghaladja a 20 celsius fokot. az oroszlanok és hűsevő rokonaik, valamint a medvék, őzek, szarvasok és a különböző ritka madarak a szabadban vészlik át a kemény hideget. az állatok összegubva melegen egymást, de szükségük van védő italra és ételre is. naponta háromszor kapnak meleg vizet, a hűsevőknek melegített süőket adnak, a növényevőknek pedig előcsirázott magvakat. naponta friss almot terítanak alájuk, amelybe szinte teljesen befurják magukat és amelyet takaróként igazgatnak hátukra. tavaly még a fiatal oroszlanpár a legfázósabb állatok közé tartozott, az idén azonban már úgy látszik aklimatizálódtak, mert mínusz 10 fokos hidegben még a nyitott előtérben levegőznek. kellemes szobahőmérsékleten teletnek a majmok új házaiban, reggelenként védő italként teát kapnak. bőve majmot, az állatkert már ismert „film-sztárját”, naponta sétálni viszik: télikabátban, cipőben sapkával a fején élvezzi a behavazott vidéket. /mti/

--

bb 55. korszerű gépekkel javítják a hengereltárak minőségét

vid-szf/tné szb ká 1968. január 12.

a lenin kohászati művek két korszerű csiszológépet vásárolt a német demokratikus köztársaságból. a félautomata gépeket az acélbugák felületi hibáinak eltávolítására használják, s munkájukkal évente 20 000 tonnával több csiszolt bugát adhatnak a készre munkáló hengerekre. ezzel több, jobb és letisztosabb minőségű terméket bocsáthatnak majd a vevők rendelkezésére. /mti/

--

17.00/lm

- 40 -

17.40
M

bb 56. a pincekulccsal verte meg élettársát - tíz hónapi szabadságvesztésre ítélték

vid-fm/tné-ju ká cz 1968. január 12.

molnár pá 61 éves királdi nyugdíjas és élettársa-főként anyagiak miatt - gyakran veszekedtek, ami nem egy esetben tett-legességig fajult. legutóbb a veszekedés hevében molnár pá élettársát a földre rántotta, elvette tőle a több mint egykilós pincekulcsot s azzal olyan súlyosan ütlegelte, hogy az asszony több hétig gyógyuló sérülést szenvedett.

a miskolci járásbíróság molnár pá súlyos testi sértés miatt tíz hónapi szabadságvesztésre ítélte. az ítélet jogerős. /mti/

--

bb 57. befejezték eger új városnegyedének építését

vid szf/sk-ju ká cz 1968. január 12.

befejezték eger legkorszerűbb városnegyedének építését a hadnagy utcai körzetben, ahol a napokban a hatszázadik család költözött új otthonba. a négy- és kilencemeletes lakóházakat modern parkövezetben helyezték el. valamennyi lakást gáz- és fűtenek: a lakószobákat, a konyhát és fürdőszobát egyaránt bekapcsolták a gázszolgáltatásba, a fűtőanyagot az egri olajmezők főtűgáztelepéről vezetik az épületekbe. az új lakónegyedben iskola, óvoda, bölcsőde is épült. /mti/

--

bb 58. rekord a sárvári cukorgyárban

vid szf/sk-ju ká cz 1968. január 12.

pénteken befejezték a cukorrépa feldolgozását a sárvári cukorgyárban. összesen 23.200 vagon répából készítettek cukrot. naponta átlag 218 vagon répát dolgoztak fel: a gyár fennállása óta ez a legmagasabb napi átlagteljesítmény. a cukor minősége kitűnő. az előállított 2800 vagon cukorból 700 vagonnal exportálnak. ezer vagon melaszt és több mint 13.000 vagon répaszeletet adnak a szeszgyárnak, illetve a mezőgazdaságnak. /mti/

--

17.05/lm

- 41 -

17.40
M

bb 59. vasuti szerencsétlenség fertőszentmiklóson

t fe/tné-ju sr la

1968. január 12.

a győr és sopron között közlekedő gyorsvonat pénteken a reggeli órákban fertőszentmiklós vasútállomáson beleszaladt egy álló mozdonyba. a gyorsvonat utasai közül kilencen megsérültek. súlyos sérülést szenvedett az álló mozdony vezetője, gurán józsef 36 éves soproni lakos. a mentők a soproni, illetve a kapuvári kórházba szállították a sérülteket. ötöt közülük elsősegély nyújtás után hazaengedtek. a rendőrség a baleset körülményeit szakemberek segítségével vizsgálja. /mti/

bb 60. kádár jános fogadta a belga nagykövetet

tr-ju sr la

1968. január 12.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára pénteken bemutatkozó látogatáson fogadta pierre yves de vleeschauer rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a belga királyság magyarországi nagykövetét. /mti/

bb 61. vezető finn személyiségek köszönetnyilvánítása

gg-ju sr la

1968. január 12.

urho kaleva kekkonen, a finn köztársaság elnöke, rafael paasio miniszterelnök és ahti karjalainen külügyminiszter táviratban köszönte meg losonczi pálnak, az elnöki tanács elnökének, fock jenőnek, a minisztertanács elnökének és péter jános külügyminiszternek a finn köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánásaikat. /mti/

17.10/Lm

- 42 -

17.45

MW

bb 62. világhírű szovjet balettpár budapesten

k ol/tr-ju sr la

1968. január 12.

nyina tyimofejeva, az oszszszzk népművésze, és partnere, mihail lavrovskij pénteken budapestre érkezett. a moszkvai negyszínház két világhírű szólótáncosa január 14-én és 17-én lép fel a giselle című balett főszerepeiben. /mti/

bb 63. dégen imre ulan-batorba utazott

k sb/j-ju ie la

1968. január 12.

a mongol népköztársaság vizsgázálkodási miniszterének meghívására dégen imre, az országos vizügyi főigazgatóság vezetője pénteken ulan-batorba utazott, ahol részt vesz a mongol vizügyi szervezet 30 éves fennállásának jubileumi ünnepségén. /mti/

bb 64. nemzetközi újságíró-iskolák vezetőinek tanácskozása

lk-ju sr la

1968. január 12.

a nemzetközi újságíró szervezet kezdeményezésére pénteken budapesten megbeszélést tartottak a berlini szolidaritási iskola, a prágai ctk-hirügynökségi iskola és a budapesti nemzetközi újságíró oktatási központ vezetői. megvitatták az újságíró-oktatás helyzetét, kicserélték az elméleti és a gyakorlati oktatás tapasztalatait és meghatározták a szükséges tankönyvek kiadásával kapcsolatos teendőket. /mti/

bb 65. a dnff központi bizottsága elnöksége elnökének köszönő táviratai

gg-ju sr la

1968. január 12.

dr. nguyen huu tho, a délvietnami nemzeti felszabadítási front központi bizottsága elnökségének elnöke táviratban fejezte ki köszönetét kádár jánosnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának, losonczi pálnak, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa elnökének, fock jenőnek, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének és kállai gyulának, a hazafias népfront országos tanácsa elnökének a felszabadítási front megalakulása 7. évfordulója alkalmából küldött jókívánásaikért. /mti/

17.25/ju

- 43 -

17.45
MW

bb 66. csehszlovák szakszervezeti küldöttség érkezett hazánkba

vid-fm/nté-Lm ká

1968. január 12.

az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének meghívására több napos látogatásra hazánkba érkeztek a csehszlovákiai építők szakszervezetének vezetői. a küldöttség - alois pokorny, a szakszervezet elnöke, viliam eicherberger elnökhelyettes és imrich greffinger, a szakszervezet nemzetközi bizottságának elnöke - pénteken tatán tanácskozott a magyar testvér-szakszervezet vezetőivel. a tanácskozáson részt vett gyöngyösi istván, a magyar építők szakszervezetének főtitkára.

a megbeszélésen a mozgalom tapasztalatairól tárgyaltak. a csehszlovák vendégek ismertették a gazdaságirányítás új rendszerének egy éves tapasztalatait, a magyar szakszervezet képviselői pedig az új gazdasági mechanizmus előkészületeiről, illetve bevezetéséről tájékoztatták a csehszlovák küldötteket.

a csehszlovák vendégek szombaton a komárom megyei építőipari vállalat munkájával ismerkednek./mti/

-.-

bb 67. két tengerjáró hajó és negyven más vízijármű telet a dunaujvárosi kikötőben

a vid szf/sk-Lm ká

1968. január 12.

az utóbbi napokban számos magyar és külföldi hajó, uszály „menekült”, a dunai jégzajlás elől a dunaujvárosi kikötőbe. valószínűleg nemzetközi kikötővé vált a zajlás idejére a dunaujvárosi öböl. ide érkezett vissza a jég miatt az aludnára tartó új folyam-tengerjáró, a hajduszoboszló és a norvégia részére készült petrococo tengerjáró is. most egymás mellett horgonyozva várják a jégfogság végét. még 40 magyar, csehszlovák és jugoszláv uszály, köztük néhány géphajó, valamint vízi munkagép telet a kikötőben.

amióta a kikötőben is beállt a jég, a 400 lóerős tolna motoros hajó szakadatlanul tör a vastag páncélt. időközben segítségére érkezett bajáról egy háromszorta erősebb motoros hajó.

a nagy hidegben teljesen leállt a rakodás. a héten csupán egy vasérces uszályt ürítettek ki. rövidesen egy másikból is ki-markolják darukkal a vasércet, mert mindkét uszályba dunaujvárosi öntődei vasat raknak, hogy a jég elvonultával jugoszláviába vihessék./mti/

17.30/Lm

- 44 -

KC 1808

bb 68. hét év alatt nyolcszázötven új kórházi ágy szabolcsban

a vid fm/sk-Lm ká

1968. január 12.

az egészségügyi hálózat és a szakorvosi ellátás helyzetéről tárgyalt pénteki ülésén a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága megállapította, hogy szabolcsban az egészségügyi hálózat kiépítését mélyen az országos szint alatt kezdték. azóta az egészségügyi intézmények, köztük a bölcsődék, szülőotthonok, rendelőintézetek, szociális otthonok egész sorát létesítették. a kórházi ágyak száma csupán az elmúlt hét évben 850-nel emelkedett. a szociális otthonokban 720 ágy áll rendelkezésre. az ellátás tovább javul a már felépült nyiregyházi 200 személyes szociális otthonnal. az idősekről és munkaképtelenekről való gondoskodás bevált formája az öregek napközi otthona. jelenleg kilenc községben működik öregek napközi otthona, és 14-ben most szerveznek ilyen intézményt.

a nagy fejlődés ellenére a megye sok tekintetben elmarad az országos átlagtól. zsúfoltak a kórházak és a rendelőintézetek, számos orvosi állás betöltetlen. elsősorban szakorvosokban nagy a hiány. ennek enyhítésére a megye 19 orvostanhallgatót részesít tanulmányi ösztöndíjban.

az egészségügyi ellátás továbbjavítására vonatkozóan a megyei tanács végrehajtó bizottsága és a szakszervezetek megyei tanácsának elnöksége rövidesen együttes ülésen hoz határozatot./mti/

-.-

bb 69. a vit jegyében felsőtárkányban rendezik meg az országjáró diákok nyári fesztiválját

a vid-fm/tné-Lm ká

1968. január 12.

a kis központi bizottságának döntése alapján június 9-13 között felsőtárkányban rendezik meg az országjáró diákok harmadik országos találkozóját. az ezzel kapcsolatos feladatokról tanácskozott pénteken egerben a központi előkészítő bizottság, amely megvitatta és jóváhagyta a fesztivál részletes programját. közölték, hogy az országjáró diákok harmadik országos találkozóját a vit jegyében rendezik meg minden előzőnél gazdagabb programmal. a találkozó központjául azért jelölték felsőtárkányt, mert a bükk festői környezetében nagyszerű lehetőség nyílik a természetjárást kedvelő fiatalok turáira.

/folyt.köv./

17.45/Lm

- 45 -

1905/KP

bb 69. /a vit jegyében ... 1. folyt./-lm

az országos fesztivált járási, majd megyei találkozókkal előzik meg. több mint kétezer természetjáró diákot várnak felsőtárkányba. a fesztivál vendégei kirándulásokat tesznek a bükkbe, sportrendezvényeken és a vit gondolatát kifejező megmozdulásokon vesznek részt. a kulturális program nagy részét egerben bonyolítják le, miközben a fiatalok megismerkednek a város történelmi nevezetességeivel. a találkozó résztvevői ellátogatnak az illegális munkásmozgalmi harcok bükki színhelyeire is. a fesztivál kiemelkedő eseménye lesz egy munkásmozgalmi emlékmű felépítése, amelynek munkájában valamennyi diák és szakmunkás-tanuló résztvesz.

felsőtárkányban, a sziklaforrás környékén valóságos sátorvárost építenek a fesztivál idejére./mti/

bb 70. viharos széllel új hideghullám érkezett, ismét többfelé hófúvás - az éjszakai lehülés átmenetileg mérséklődik

1 cs/gg-lm ie

1968. január 12.

a kontinens legészakibb tájain felgyült óriás hideg légtömegek a péntekre virradó éjszaka előzőnlőtték közép- és nyugat-európa nagyrészét is. pénteken délelőtt érkezett meg az új hideghullám budapest térségébe viharos sebességű széllel. délelőtt az ország számos vidékén 60-70, a koradélutáni órákban 80-90 kilométeres óránkénti sebességű széllesek mérték. minthogy a szél hőmérséklete minusz 10 fok körüli, a közlekedésben és a szabadban dolgozók számára szinte elviselhetetlenné vált. az ország nyugati tájain már pénteken kisebb hófúvások kezdődtek, noha számottevő mennyiségű friss hó nem hullott, csak átfutó kisebb hózáporokról érkezett jelentés. az utóbbi napokban keletkezett hóréteget a 0 fok alatti hőmérséklet miatt nem fedte be keményebb ,,kéreg,, így a porhó a viharos szél szabad zsákmánya.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közölték, hogy az erős szél felkeverte a megülledett talajközeli levegőt, és kiegyenlítette az északkeleti tájak, valamint az ország más tájai között eddig tapasztalt hőmérsékleti különbségeket. pénteken a déli órákban már országszerte minusz 6- minusz 10 fokot mutattak a hőmérők. a budapesten mért napi közép-hőmérséklet csütörtökön 9,1, pénteken 9 fokkal maradt el a sokévi normálszinttől.

/folyt.köv./

18.00/lm

fr 1905/KP

- 46 -

bb 70. /viharos ... 1. folyt./-ju

az előrejelzés szerint az erős szél miatt az éjszakai lehülés nem éri el az utóbbi napok minusz 20 fok alatti minimumszintjét, hanem az ország nagy részén minusz 10, minusz 15 fok között alakul ki, s csak a szélárnyékos helyeken süllyed a hőmérők higanyszála kevéssel minusz 15 fok alá. a szombati maximumok előreláthatólag minusz 7- minusz 12 fok között alakulnak ki. tehát a hét végén is tart a zord idő. /mti/

..-

bb 71. csehszlovák szövetkezeti küldöttség a mezőhéki táncsics tsz zárszámadásán

a vid szf/gg-ju la

1968. január 12.

szolnok megye legidősebb közös gazdasága, a mezőhéki táncsics termelőszövetkezet pénteken tartotta 19. zárszámadó közgyűlését. az évvégi számvetésen részt vett dr. soós gábor, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes, jelen voltak a csehszlovákiai udvardi testvérszövetkezet küldöttei, jan blistryán tsz elnök vezetésével.

csótó istván tsz elnök terjesztette elő a 12.000 holdas közös gazdaság beszámolóját. az elmúlt év a fejlődés további átlomása volt. a korszerű termelési módszerek, tenyésztési eljárások révén 63 milliós árbevétel érték el, csaknem kétszeresét a tervezettnek. a közösség tiszta vagyona egy év alatt 21 millió forinttal növekedett. a tsz beruházásaira saját erőből tíz és félmillió forintot költöttek. a táncsics tsz gazdái az ország legvagyonosabb szövetkezeti parasztjai közé tartoznak, együttes vagyonuk értéke kishiján eléri a 140 millió forintot. a beszámoló szerint körültekintően gondoskodtak a tartalékokról is, tizenkilenc és félmillió forint birtokában kezdhették az új gazdasági mechanizmus első évét. a fennmaradó készletből a tagság is érdem szerint részesül, egy munkaegységre 65 forint 44 fillért fizettek. az egy dolgozó tagra jutó évi részesedés egy év alatt csaknem három és félezer forinttal emelkedett és meghaladja a 30 ezer forintot. /mti/

..-

18.20/lm

- 47 -

fr 1905/KP

bb 72. péntek esti jelentés: a dalji duna-kanyarban egy kilométer hosszú jégmezőt bontottak meg a magyar jégtörők, erős szél és havazás a dunántúlon, a reggeli csúcsforgalomban rövidebb-hosszabb időre 180 autóbusz állt le budapesten

ö hbj/sb-gg-lm ie

1968. január 12.

az utóbbi 24 órában lényegesen nem változott a zajlás ereje a dunán, csupán a jégtáblákat vastagította a hideg egy-két centiméterrel. a jugoszláv duna-szakaszon a dalji kanyarban megállt egy kilométeres jégmező megbontására küldött négy magyar jégtörő hajó munkája sikerrel járt. pénteken délelőtt a négy hajó végigszántotta a jégpáncélt, s az apróra szabdaljt jeget leosztotta a folyó. ezzel szabad ut nyílt a magyar szakaszon érkező jégtábláknak. a négy hajó most vukovár és a magyar határ között tart rendszeres járót, szabdalja a meder széléhez fagyott jeget, hogy szélesebb utat nyisson a zajlásnak. a duna magyar szakaszán a déli határ és a síó torkolata között is munkához láttak pénteken négy jégtörő. szombaton még két hajó csatlakozik ehhez a jégtörő flottához, hogy fokozottabb beavatkozással segítsék a zajló jég levonulását.

a mahart arról adott hírt, hogy a dunai teherhajók zöme már bevonult a zajló jég elől a telelőkbe. a felső-dunán még két-két vontató, uszályokkal együtt hajózik linzből, illetve bécsből a véneki téli kikötőbe. a magyar duna-szakaszon a folyón már nincsenek hajók, az aldunán még reni és braila között található magyar vontatók és uszályok. egy-két napon belül azonban teljesen megszűnik a hajózás a dunán.

a kpm közúti főosztályának hóügyeletén közölték, hogy a dunántúlon győr-sopron, vas, veszprém, komárom és fejér megyékben havazott, 40-45 kilométer sebességű szél fújt, és erősen hordta a havat. akadályokról azonban péntek estig csak vas megyéből érkezett jelentés. a fővonalak mindenütt -, még vas megyében is - járhatóak, csupán három helyen - az ujkér-horvátzsidány-közötti uton az ujkér-csepreg közötti szakaszon, a lukácsháza-bozsoki uton közszerdahely közelében és a velemi összekötőuton - akadályozza a torlasz a forgalmat. számítani kell azonban arra, hogy a szél erősödésével újabb akadályok keletkeznek az országutakon.

/folyt.köv./

19.00/Lm

- 48 -

bb 72. /péntek esti ... 1. folyt./-lm

a vasutasoktól is nagyon kemény helytállást követel a zord időjárás, hiszen nem egyszer tíz-tizenkét óra hosszat kell a szabadban tartózkodniok. a máv főmenetirányító szolgálatán pénteken este elmondották: a belföldi személyforgalomban nincs komolyabb késés, fennakadás, a vonatok 95-96 százaléka menetrend szerint jár. ellenben a nemzetközi vonatok nagy - az orient expressz például 160, a pannónia expressz 120 perces - késéssel érkeznek a magyarállomásokra. változatlanul igen nagy apparátus takarítja az állomásokon és a rendező-pályaudvarokon a váltókat. ebben a kemény hidegben a villany-és diesel-mozdonyok sokkal üzembiztosabban vonatják a szerelvényeket mint a gőzmozdonyok, amelyek minusz 10-15 fokos hidegben könnyen „lefagynak”, . nehézséget okoz a tengerforgalomban, hogy sok üzem a nagy hideg miatt a későesti, illetve az éjszakai órákban nem rakja ki a vagonokból az árut és készlekednek a berakással is.

határ
a nagy hideg erősen érezteti hatását a fővárosi autóbusz-forgalomban. a korareggeli órákban például 180 autóbusz állt ki rövidebb-hosszabb időre a forgalomból, mert lefagytak az ajtók mozgatására szolgáló berendezések. a kompresszor ugyanis magába szívja a nyirkos levegőt, a pára lecsapódik a csövekben, az megfagy és a süritett levegő nehezen jut a berendezésekhez. könnyebben szakadnak a villamosok és trolibuszok felső vezeték is. máskor két hónap alatt nem volt annyi felső vezeték szakadás, mint most az utolsó öt napban. a budapesti közlekedési igazgatóság a műszaki szolgálat további erősítésével igyekszik elhárítani a forgalom zökkenőit./mti/

--

bb 73. időjárásjelentés

tm-lm la

1968. január 12.

a meteorológiai intézet jelenti január 12-én, pénteken 19 órakor:

a hideg tovább tart

várható időjárás szombat estig: tovább tart a kemény hideg. felhőátvonulások. több helyen futó havazás, kisebb hózápor. élénk, csak lassan mérséklődő északnyugati, majd északkeleti szél. néhány helyen hófúvás. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton minusz 7-12 fok között./mti/ Északi,

19.15/Lm

- 49 -

bb 74. fogadás a szovjet nagykövetségen

t fe/tm-ju la

1968. január 12.

f. j. tyitov, a szovjetunió budapesti nagykövete pénteken este fogadást adott a moszkvai városi tanács hazánkban tartozkodó küldöttségének tiszteletére, amelyet v. f. promiszlov, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának tagja, a moszkvai városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke vezet. a szívélyes hangú fogadáson megjelent sarlós istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, puja frigyos, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának vezetője, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, venéczi jános és szépvolgyi zoltán, a budapesti pártbizottság titkárai, valamint a fővárosi tanács több vezető beosztású munkatársa. /mti/

--

20.06/ju

fr

-50-

embargo :0.30 óráig!!!

bb 75. hazaérkezett a szovjetunióból az aczél györgy vezette pártmunkás-küldöttség

lk/s la sr

1968. január 12.

pénteken hazaérkezett a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának küldöttsége, amely a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának meghívására aczél györgynek, az mszmp központi bizottsága titkárának vezetésével tartózkodott a szovjetunióban. a küldöttség megbeszéléseket folytatott p.n. gyemicsev-vel, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának titkárával, valamint az szkp más illetékes vezetőivel és tanulmányozta az szkp irányító tevékenységét a kulturális és tudományos élet területén.

a küldöttséget a keleti pályaudvaron pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára fogadta. jelen volt f.j. tyitov, a szovjetunió budapesti nagykövete is./mti/

--

22.00/s

fr

- v é g e -

- 54 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-480, 359-580

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1968. január 13.

bb 1. három kötetnyi rendelet és proklamáció - száz éves az országgyűlési könyvtár

i ol/lk-ju sr la

1968. január 13.

Január 17-én házi ünnepségen emlékeznek meg az országgyűlési könyvtár fennállásának 100. évfordulójáról. ez alkalomból nyílik meg az intézmény „ hazai és külföldi törvények és jogszabályok „ című új gyűjteménye. az előkészítő munkánál nagyértékű könyvritkaságok és dokumentumok kerültek elő a raktárból, köztük három kötetnyi rendelet és proklamáció II. József uralkodásának éveiből. az anyag értékét növeli, hogy tükrözi a kor rendeletalkotási rendszerét, s azt az utat is, amelyen át a királyi rendelet, utasítás a megyéhez eljutott. az összesen 321 rendeletet, illetve proklamációt mindenfajta szerkesztési szempont mellőzésével kronológiai sorrendben fűzték kötetekbe, s ennek köszönhető, hogy sértetlenül maradtak fenn az utókor számára.

az egykoru adás-vételi szerződés tanúsága szerint a rendkívül becses anyagot dr. Gyula K. egyház-maróth-ról / hont megyéből / ajánlotta fel megvásárlásra, ellenértékként 28 forint 50 fillért kapott. az 1900. május 16-án kelt jegyzőkönyvet perczel házelnök és Lehoczky Antal jegyzőkönyvvezető hitelesítette.

az egykori rendeletek közt lapozva a feudális gazdasági élet majd minden területére kiterjedő részletes, sajátos stílusban íródott utasításokat olvashat az érdeklődő. az első kötetben például II. Józsefnek bécsben 1786. március 6-án kelt rendeletét, melyben az uralkodását megelőző időkben tiltott vegyesházasságok ügyében intézkedik, valamint e kötetbe fűzték az ugyanez évben keltezett magyar s német nyelven fogalmazott cselédügyi rendeletet is.

/ folyt. köv. /